

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Beyşehir Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Ön Fizibilite Raporu

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Beyşehir Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı

Ön Fizibilite Raporu

2026

Şubat

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Beyşehir Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı

Ön Fizibilite Raporu

Yüklenici

Medya Gram Prodüksiyon Organizasyon Turizm Tic. Ltd. Şti.

Şubat – 2026

Bu yayın T.C. Mevlana Kalkınma Ajansı'nın desteklediği TR52/25/TDTURİZM/0010 referans numaralı "Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın Kültür Sanat Mekanı Olarak Yeniden İşlevlendirilmesine Yönelik Proje Çalışmaları" Projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk yazar/yazarlara aittir ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ve T.C. Mevlana Kalkınma Ajansının görüşlerini yansıtmaz.

RAPORUN KAPSAMI

Bu ön fizibilite raporu, kültür ve turizm faaliyetlerini yürütebilmek amacıyla Konya ili Beyşehir ilçesinde Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı'nın kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak ve detaylı fizibilite çalışmalarına altlık oluşturmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Mevlana Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Mevlana Kalkınma Ajansı'na aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Mevlana Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

1.	11	
2.	EKONOMİK ANALİZ	12
2.1	Sektörün Tanımı	12
2.2	Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler	15
2.2.1	Yatırım Teşvik Sistemi	15
2.2.2	DİĞER DESTEKLER	21
2.3	Sektörün Profili	23
2.3.1.	Kültür ve Turizm	23
2.3.2.	Kültür Turizmi	24
2.3.3.	Kültürel Turizm Kaynakları	27
2.3.4.	Kültür Turizminin Sınıflandırılması	28
2.3.5.	Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın Beyşehir ve Konya'ya Yerel Kalkınma Katkısı	30
2.3.6.	Dünyada Kültürel Turizm	31
2.3.7.	Türkiye'de Kültürel Turizm	34
2.3.8.	Konya'da Kültürel Turizm	36
2.3.9.	Kütüphane ve Turizm	37
2.3.10.	Dünyada Kütüphane ve Turizm	39
2.3.11.	Türkiye de Kütüphane ve Turizm	41
2.3.12.	Konya'da Kütüphane ve Turizm	43
2.4	Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep	46
2.5	Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini	52
2.5.1.	Hizmet Çeşitliliği (Ürün Portföyü)	53
2.5.2.	Pazar ve Talep Analizi	53
2.5.3.	Yıllık Ziyaretçi Sayısı (Üretim Miktarı) Projeksiyonu	54
2.6	Girdi Piyasası	55
2.7	Pazar ve Satış Analizi	56
2.7.1.	Konya'nın Stratejik Üstünlükleri	56
2.7.2.	Beyşehir'in Stratejik Üstünlükleri	56
2.7.3.	Hizmetin Pazar Analizi	57
2.7.4.	Hedef Pazar ve Ziyaretçi Analizi	58
2.7.5.	Pazarlama ve Tanıtım Stratejisi	59

3. TEKNİK ANALİZ	60
3.1 Kuruluş Yeri Seçimi	60
3.1.1. Yatırım Konusunun İl ve İlçe Açısından Önemi	60
3.1.2. Kuruluş Yeri Tercihinin Gerekçeleri	60
3.1.3. Fiziksel Altyapının Özellikleri	61
3.1.4. Arazinin Mülkiyet Durumu	61
3.1.5. İnsan Kaynakları Potansiyeli	61
3.1.6. Teknolojik Altyapı Potansiyeli	62
3.1.7. Bölgedeki AR-GE ve Yenilikçi Kurumlar	62
3.2 Üretim Teknolojisi	65
3.3 İnsan Kaynakları	68
4. FİNANSAL ANALİZ	71
4.1 Sabit Yatırım Tutarı	71
4.2 Yatırımın Geri Dönüş Süresi	73
4.2.1. İşletme Modeli	73
4.2.2. İşletme Giderleri	74
4.2.3. Geri Dönüş Süresi	74
5. ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ	76
5.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Durumu	76
5.2. Sosyal Etki Analizi	76
5.2.1. Kadınlar Üzerindeki Etkiler:	76
5.2.2. Gençler ve Çocuklar Üzerindeki Etkiler:	77
5.2.3. Yaşlılar Üzerindeki Etkiler:	77
5.2.4. Yerel Toplum Üzerindeki Genel Etkiler:	77
6. KAYNAKÇA	78

TABLULAR

Tablo 1: Güncel Verilerle Türkiye'deki Turizm İstatistikleri	13
Tablo 2: Projeye ait NACE (Rev. 3 ile uyumlu) kodları	15
Tablo 3: İllerin gelişmişlik düzeyleri	17
Tablo 4: Yatırım Teşvik Sistemine Göre Yatırımın Değerlendirilmesi	21
Tablo 5: Kültür Turizmi Çeşitleri	27
Tablo 6: Kültür Turizmi Sınıflandırılması	29
Tablo 7: 2016-2024 Yılları Arasındaki Uluslararası Turist Gelişleri ve Eğilimler	32
Tablo 8: 2023 Yılı Verilerine Göre Dünyanın En Çok Turist Çeken Ülkeleri	32
Tablo 9: Dünyadaki Kütüphane Türleri	40
Tablo 10: Türkiye'deki Öğrenen Şehirler	44
Tablo 11: 2024 Yılı Konya Merkez İlçeleri Turizm Tesisleri Verileri	46
Tablo 12: 2024 Yılı Beyşehir İlçesi Turizm Tesisleri Verileri	47
Tablo 13: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı	47
Tablo 14: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanelerindeki Kullanıcı Sayısı	48
Tablo 15: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Kültür ve Turizm Bakanlığı'na Bağlı Müze Sayısı	49
Tablo 16: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Kültür ve Turizm Bakanlığı'na Bağlı Müze Ziyaretçi Sayısı	50
Tablo 17: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Özel Müze Sayısı	51
Tablo 18: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Özel Müze Ziyaretçi Sayısı	51
Tablo 19: Holt-Winters Üstel Düzleştirme yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı için 5 yıllık ziyaretçi tahmini	54
Tablo 20: Süleyman Sırrı Bey Kültür Konağında İşletme Aşamasında İhtiyaç Duyulacak Temel Girdi Türleri ve Özellikleri	55
Tablo 21: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağının Muadilleriyle Kıyaslanması	57
Tablo 22: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Hizmet Akış Şeması	65
Tablo 23: Beyşehir İlçesi Nüfusunun Eğitim Kademelerine Göre Durumu	68
Tablo 24: Beyşehir İlçesi Çalışma Çağındaki Nüfus (15-65 Yaş Arası) İstatistikleri	69
Tablo 25: Beyşehir İlçesi Genç Nüfus (15-24 yaş arası) İstatistikleri	69
Tablo 26: Çalışacak Personeller ve Maaşları	70
Tablo 27: Yatırım Unsurları	71

Tablo 28: Yıllık İşletme Gelir Kalemleri	73
Tablo 29: Yıllık İşletme Gider Kalemleri	74

GRAFİKLER

Grafik 1: Türkiye Ziyaretçi Sayıları	35
Grafik 2: Ziyaretçilerin Geliş Amacı (%)	36
Grafik 3: Yıllara Göre Türkiye'deki Halk Kütüphanelerinin Sayısı	42
Grafik 4: Yıllara Göre Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı	45
Grafik 5: Yıllara Göre Türkiye Kültür Turizmi Verileri	46
Grafik 6: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı	48
Grafik 7: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanelerindeki Kullanıcı Sayısı	49
Grafik 8: Konya ve Türkiye'deki KTB'ye Bağlı Müze Sayısı ve Kullanıcı Oranları	50
Grafik 9: Konya ve Türkiye'deki Özel Müze Kullanıcı Sayısı	52

ŞEKİLLER

Şekil 1: Konya'nın İlçelerine Göre Turizm Çeşitleri Tematik Haritası	37
Şekil 2: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Planlama Alanı	60
Şekil 3: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Dış Mekân Görselleri	62
Şekil 4: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Avlu Görselleri	63
Şekil 5: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Mekân Görselleri	63
Şekil 6: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Mekân Görselleri	64

**KONYA İLİ BEYŞEHİR İLÇESİ SÜLEYMAN SIRRI KOYDEMİR KONAĞININ KÜLTÜR
SANAT MEKÂNI OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ ÖN FİZİBİLİTE RAPORU**

1. YATIRIMIN KÜNYESİ

Yatırım Konusu	<i>Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı</i>	
Üretilecek Ürün/Hizmet	<i>Kültür, sanat ve kütüphane işlevlerini bir arada sunan, aynı zamanda Beyşehir'i konu alan sergi ve etkinlikler düzenleyen çok amaçlı bir kültür sanat kompleksi</i>	
Yatırım Yeri (İl – İlçe)	<i>Konya- Beyşehir</i>	
Tesisin Teknik Kapasitesi	<i>36.500 ziyaretçi/yıl</i>	
Sabit Yatırım Tutarı	<i>413.212 dolar</i>	
Yatırım Süresi	<i>5 Ay</i>	
Sektörün Kapasite Kullanım Oranı	<i>%50</i>	
İstihdam Kapasitesi	<i>8 Kişi</i>	
Yatırımın Geri Dönüş Süresi	<i>7,34 Yıl</i>	
İlgili NACE Kodu (Rev. 3)	<i>91.30.00, 91.22.00, 90.31.00 ve 91.11.00</i>	
İlgili GTİP Numarası	<i>-</i>	
Yatırımın Hedef Ülkesi	<i>Tüm Ülkeler</i>	
Yatırımın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına* Etkisi	Doğrudan Etki	Dolaylı Etki
	• Amaç 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme • Amaç 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	• Amaç 4: Nitelikli Eğitim
Diğer İlgili Hususlar	<i>Bina, Konya Valiliği tarafından restore edilmiş, Beyşehir'de kayıtlı bir kültür mirasıdır. Konya'nın UNESCO Öğrenen Şehirler vizyonunu yerel düzeyde hayata geçirerek, sürdürülebilir bir öğrenme ve sergi alanı olarak hizmet verecektir.</i>	

10/12/2025

Subject of the Project	Süleyman Sırrı Koydemir Culture Mansion	
Information about the Product/Service	A multipurpose culture and arts complex that combines cultural, artistic, and library functions while also organizing exhibitions and events focused on Beyşehir.	
Investment Location (Province-District)	Konya- Beyşehir	
Technical Capacity of the Facility	36,500 visitors/year	
Fixed Investment Cost (USD)	\$413,212	
Investment Period	5 Months	
Economic Capacity Utilization Rate of the Sector	50%	
Employment Capacity	8 People	
Payback Period of Investment	7.34 Years	
NACE Code of the Product/Service (Rev.3)	91.30.00, 91.22.00, 90.31.00, and 91.11.00	
Harmonized Code (HS) of the Product/Service	-	
Target Country of Investment	All Countries	
Impact of the Investment on Sustainable Development Goals*	Direct Effect (Doğrudan Etki)	Indirect Effect (Dolaylı Etki)
	- Goal 8: Decent Work and Economic Growth - Goal 11: Sustainable Cities and Communities	Goal 4: Quality Education
Other Related Issues	The building is a registered cultural heritage site in Beyşehir, restored by the Konya Governorate. It will serve as a sustainable learning and exhibition space, bringing Konya's UNESCO Learning Cities vision to life at the local level.	

10/12/2025

2. EKONOMİK ANALİZ

2.1 Sektörün Tanımı

Turizm, tarih boyunca çeşitli biçimlerde varlık göstermiş olsa da özellikle 20. yüzyılın ortalarından itibaren hem ekonomik hem de sosyo-kültürel anlamda bir sektör olarak kabul görmüş ve bu tarihten sonra büyük bir gelişim sürecine girmiştir. Tanım olarak turizm; insanların günlük yaşamlarının dışına çıkarak ticari ve siyasi amaçlar dışında, dinlenme, sağlık, eğitim, kültürel ilgi, dini gerekçeler, spor ve macera gibi bireysel ya da grupsal nedenlerle ve sınırlı bir süreliğine yaptıkları seyahat ve etkinlikler olarak tanımlanır.

21. yüzyılda turizmin gelişiminde birçok etken rol oynamıştır:

- Ulaşım araçlarının gelişmesi ve çeşitlenmesi (yüksek hızlı tren, uçuş ağlarının yaygınlaşması),
- İnsanların boş zamanlarının artması ve tatil anlayışının çeşitlenmesi,
- Dijital iletişim ve sosyal medya aracılığıyla destinasyonların küresel ölçekte tanıtılması,
- Deneyim odaklı seyahat talebinin artması.

Bu gelişmeler sayesinde turizm sektörü yalnızca bireysel bir faaliyet değil, aynı zamanda ülkelerin ekonomik kalkınmasında önemli bir rol oynayan stratejik bir sektör haline gelmiştir. Türkiye, coğrafi konumu, tarihî ve kültürel zenginliği ile bu süreçten en çok faydalanan ülkeler arasında yer almaktadır.

Bu genel turizm çerçevesi içinde kültür turizmi ve deneyim ekonomisi hem küresel hem de yerel ölçekte en hızlı büyüyen alt sektörlerden biri haline gelmiştir. Kültür turizmi; bireylerin günlük yaşamlarının dışına çıkarak, eğitim, kültürel keşif, tarih bilinci, sanatsal deneyim ve kişisel gelişim gibi nedenlerle sınırlı bir süreliğine yaptıkları seyahat ve faaliyetler bütünüdür.

21. yüzyılda kültür turizminin gelişiminde şu etkenler rol oynamıştır:

- Dijitalleşme ve sosyal medyanın deneyim paylaşımını teşvik etmesi,
- Yerel ve milli değerlere olan ilginin artması,
- Eğitim düzeyinin yükselmesiyle kültürel mirasa duyulan merakın güçlenmesi,
- Sürdürülebilir ve anlamlı seyahat talebinin öne çıkması.

Bu gelişmeler sayesinde kültür turizmi, bireysel bir faaliyet olmanın ötesinde, kent kimliğinin pekiştirilmesi ve ekonomik çeşitliliğin sağlanmasında kilit rol oynayan bir sektör haline gelmiştir. Özellikle Konya gibi tarihî ve manevi derinliği olan kentler, kültür odaklı projelerle hem yerel halka hem de ziyaretçilere nitelikli deneyim alanları sunmaktadır.

Kültür turizmi; tarihî mekân ziyaretleri, müze deneyimleri, yerel sanat etkinlikleri, kütüphane kullanımı ve kültürel miras eğitimleri gibi çeşitli türlere ayrılır. Son yıllarda öne çıkan “deneyim turizmi” ise ziyaretçilere pasif izleyicilikten çıkıp, etkileşimli ve duyuşsal katılım imkânı sunan mekânlar aracılığıyla hikâyeleştirilmiş anlar yaşatmayı hedefler. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı da tam olarak bu kapsamda; kütüphane, kişisel hikâye alanı, sanat atölyeleri ve etkinlik mekânı işlevleriyle karma bir kültür kompleksi olarak tasarlanmıştır.

Türkiye’de kültür turizmi, turizm sektörünün ve yerel ekonominin önemli bir büyüme dinamiği haline gelmiştir. Kültür turistleri, ortalama olarak daha uzun süre konaklamakta ve genel turistlere kıyasla daha yüksek harcama eğiliminde bulunmaktadır. Konya gibi kültürel miras ve manevi atmosferi güçlü olan destinasyonlar, bu kapsamda büyük bir potansiyel barındırmaktadır.

Kültür turizminin başarısı; yerel değerlerin doğru yorumlanması, dijital entegrasyon, hikâye anlatımı ve toplumsal katılım ile doğrudan ilişkilidir. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, bu turizm modelinin ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlarının dengelenmesi büyük önem taşır.

Tablo 1: Güncel Verilerle Türkiye'deki Turizm İstatistikleri

Yıl (2.Çeyrek)	Toplam Turist Sayısı	Kültür Turizmi Oran (%)	Kültür Turisti Sayısı	Kişi Başı Ort. Harcama (\$)	Toplam Kültür Turizmi Geliri (Yaklaşık, \$)
2020	5.604.155	70,3%	3.938.720	725	2,85 Milyar
2021	4.066.216	70,1%	2.850.418	739	2,11 Milyar
2022	11.938.131	70,4%	8.404.444	883	7,42 Milyar
2023	13.885.495	69,7%	9.677.989	927	8,97 Milyar
2024	16.097.884	68,1%	10.962.660	924	10,13 Milyar
2025	16.412.468	71,1%	11.669.265	981	11,45 Milyar

Türkiye'de kültür turizmi, sektörün lokomotif olma konumunu her geçen yıl daha da güçlendirmektedir. 2020-2025 dönemini kapsayan ikinci çeyrek verileri, toplam turistlerin yaklaşık %70'inin seyahat motivasyonunun kültürel geziler olduğunu ve bu oranın oldukça istikrarlı bir şekilde sürdüğünü göstermektedir. Pandemi sonrasında yaşanan hızlı toparlanma dikkat çekicidir; 2021'de 2,8 milyon olan kültür turisti sayısı, 2022'de üç kattan fazla artışla 8,4 milyona ulaşmış ve 2025 yılında 11,6 milyon seviyelerine ulaşması beklenmektedir. Bu istikrarlı büyüme, Süleyman Sırrı Koydemir Konağı gibi kültür odaklı bir projenin, son derece geniş ve istikrarlı bir pazar potansiyeline doğrudan hitap ettiğinin açık bir göstergesidir.

Kültür turizminin ekonomik katma değeri, sadece ziyaretçi sayısındaki artışla değil, kişi başı harcamalardaki dikkat çekici yükselişle de kendini belli etmektedir. Kültür turistinin ortalama harcaması 2020'de 725 dolar iken, 2025 yılı için 981 dolar seviyesine yükselmesi öngörülmektedir. Bu, beş yıl gibi kısa bir sürede yaklaşık %35'lik bir artışa işaret eder ve kültür turistlerinin giderek daha yüksek gelir bırakan, nitelikli bir profile evrildiğini ortaya koyar.

Mevcut veriler Süleyman Sırrı Koydemir Konağı projesinin zamanlamasının ve pazar konumlandırmasının ne denli doğru olduğunu teyit etmektedir. Proje, Türkiye turizminin en değerli ve büyüyen segmenti olan kültür turizmi pazarında, giderek daha nitelikli hale gelen ve harcama gücü yüksek bir ziyaretçi kitlesini çekmek için tasarlanmıştır. Konağın sunduğu otantik, kişiselleştirilmiş ve derinlemesine kültürel deneyim, tam da bu hedef kitlenin aradığı özelliklerle örtüşmekte ve projenin sürdürülebilir başarısı için sağlam bir zemin oluşturmaktadır.

Yatırım konusu; birden fazla NACE (Rev. 3 ile uyumlu) kodu altında tanımlanan çok bileşenli bir sektörel yapıya sahiptir. Aşağıdaki tabloda yatırım bileşenleri ve karşılık geldikleri NACE kodları sunulmuştur.

Tablo 2: Projeye ait NACE (Rev. 3 ile uyumlu) kodları

Kod	Tanım
91.30.00	Kültürel mirasın konservasyonu, restorasyonu ve diğer destek faaliyetleri (müzeler ve özel koleksiyonlar dahil)
91.22.00	Tarihî yerlerin ve anıtların işletilmesi (tarihi alanların ve yapıların işletilmesi, korunması dahil)
91.11.00	Kütüphane faaliyetleri
90.31.00	Sanat tesislerinin ve alanlarının (mekanlarının) işletilmesi

2.2 Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler

Türkiye'de Yatırım Teşvik Sistemi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda üç ana modelle yürütülür: 1) Genel Teşvik Sistemi (tüm sektörlerle açık standart destekler), 2) Bölgesel Teşvik Sistemi (gelişmekte olan bölgelere öncelik veren, KDV istisnası, sigorta primi desteği gibi teşvikler içeren sistem) ve 3) Büyük Ölçekli Yatırımlar Teşvik Sistemi (yüksek tutarlı, stratejik yatırımlara yönelik kapsamlı destek paketi). Bu sistemler kapsamında; gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren payı desteği, yatırım yeri tahsis ve faiz desteği gibi çeşitli teşvik unsurları sunulmaktadır. Bu başlıkta da Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı yatırımına yönelik potansiyel destekler sınıflandırılmıştır.

2.2.1 Yatırım Teşvik Sistemi

2.2.1.1. Genel Teşvikler

Yatırım teşvik programı kapsamında sağlanan genel teşviklerden, bölge sınırlaması olmaksızın tüm işletmeler faydalanabilir. Genel teşviklerin sunduğu destekler şunlardır:

Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası:

Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılar, yatırımlarını gerçekleştirirken yurt içinden ve bazı belirli yurt dışı ülkelerinden temin edilen mal, makine ve ekipmanlar için ödenecek KDV'den muaf tutulmaktadır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Teşvik Belgesi ile yatırım yapanlar, belirli yurt dışı ülkelerinden temin ettikleri mal, makine ve ekipmanlar için ödenecek gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır.

Bölgesel Teşvikler

Yatırım teşvik programı kapsamında sunulan bölgesel teşviklerden, yatırımcılar belirli bölge sınırları ve sektörler doğrultusunda faydalanabilmektedir. Bölgesel teşvikler kapsamında sağlanan destekler şu şekilde sıralanabilir:

Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası:

Bölgesel teşvikten yararlanan yatırımcılar, teşvik belgesi kapsamında yaptıkları yatırımlarda yurt içinden ve bazı yurt dışı ülkelerinden temin ettikleri mal, makine ve ekipmanların KDV kısmından muaf tutulmaktadır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Bölgesel teşvikten faydalanan yatırımcılar, belirli yurt dışı ülkelerinden temin ettikleri mal, makine ve ekipmanların gümrük vergisi kısmından muaf tutulmaktadır.

Vergi İndirimi:

Gelir veya kurumlar vergisi, yatırımın öngörülen katkı tutarına ulaşana kadar indirimli oranlarla uygulanır. Vergi indiriminin oranı ve süresi, yatırım yapılan bölge ve yatırımın türüne göre değişiklik göstermektedir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için ödenecek sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete denk gelen kısmı, Bakanlık tarafından karşılanmaktadır. Bu desteğin oranı ve süresi, yatırım yapılan il ve yatırımın içeriğine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği:

Teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar ile sağlanan yeni istihdam için belirlenen gelir vergisi stopajı, terkin edilir. Bu destek, özellikle 6. bölgede gerçekleştirilen ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yer alan yatırımlar için geçerlidir.

Sigorta Primi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için ödenecek sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete denk gelen kısmı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Bu destek de 6. bölgede gerçekleştirilen ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen yatırımlar için geçerlidir.

Tablo 3: İllerin gelişmişlik düzeyleri

1.Bölge	2.Bölge	3.Bölge	4.Bölge	5.Bölge	6.Bölge
Ankara	Aydın	Adan	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elâzığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkâri
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	Iğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Kars
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Mardin
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Muş
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Siirt
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şanlıurfa
	Yalova				Şırnak

					Van
9 İL	15 İL	13 İL	14 İL	14 İL	16 İL

Bölgesel ve genel teşviklerden yararlanabilecek sektörler ile bu sektörler için belirlenen asgari yatırım tutarları, 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenmiştir. Bu karar uyarınca, 2016 yılı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE) verileri temel alınarak yapılan bölgesel sınıflandırmada Konya ili 2. Bölge kapsamında yer almaktadır.

Bu doğrultuda, Konya’da geliştirilen Süleyman Sırrı Koydemir Konağı projesi, 2. Bölge teşviklerinden yararlanma imkânına sahiptir.

2025 yılı itibarıyla, 2. Bölge’de uygulanan bölgesel teşvik unsurları ve bu teşviklerin projeye sağlayacağı katkılar aşağıda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Rekreasyon Merkezi yatırımı, 2. Bölge teşvik unsurlarından yararlanılarak hayata geçirilebilecek niteliktedir. 2025 yılı itibarıyla, 2. Bölge’de yer alan iller için geçerli olan bölgesel teşvik unsurları aşağıda özetlenmiştir:

- Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası: Yatırım kapsamında temin edilen makine ve teçhizat alımlarında KDV ödemesinden muafiyet sağlanır.
- Gümrük Vergisi Muafiyeti: Yatırım için ithal edilen makine ve ekipmanlarda gümrük vergisi uygulanmaz.
- Vergi İndirimi: 2. Bölge’de gerçekleştirilen yatırımlar, %25 yatırıma katkı oranı ve %60 kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı ile bu destek unsurundan yararlanabilir.
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Yatırımcılar, bu destekten 5 yıl süreyle faydalanabilir. Destek tutarı, sabit yatırım miktarının en fazla %20’si oranında uygulanır.

2.2.1.2. Kültür Yatırımları ve Girişimlerine Yönelik Vergisel Teşvikler

5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, kültür ve sanat alanındaki yatırımlara yönelik özel ve oldukça kapsamlı bir teşvik rejimi sunmaktadır. Süleyman Sırrı

Koydemir Konağı Kültür ve Sanat Kompleksi projesi, bu kanun kapsamında teşvik alabilmek için gerekli olan pek çok niteliği bünyesinde barındırmaktadır. Kanunda belirtilen ve teşvik kapsamına giren faaliyetlerden projemizle doğrudan ilişkili olanlar aşağıda özetlenmiştir:

- a) Kültür merkezlerinin yapımı, onarımı ve işletilmesi.
- b) Kütüphane, arşiv, müze, sanat galerisi, sanat atölyesi... gibi kültürel ve sanatsal etkinliklerin ya da ürünlerin yapıldığı, üretildiği veya sergilendiği mek nların yapımı, onarımı veya işletilmesi.
- c) 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının, Kanunun amacı doğrultusunda kullanılması. (Restorasyonu tamamlanmış tarihi konak, bir kültür varlığı olarak bu kapsamda değerlendirilmektedir.)
- d) Kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın tanıtılması faaliyetleri.

5225 Sayılı Kanun Kapsamındaki Teşvik Unsurları ve Projemize Uyarlanması:

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı projesinin, 5225 sayılı Kanun uyarınca "Kültür Yatırım Belgesi" alması durumunda aşağıdaki desteklerden yararlanması mümkündür:

Taşınmaz Mal Tahsisi: Projenin ihtiyaç duyduğu ek alanlar (otopark, ziyaretçi karşılama birimi vb.) için Kültür ve Turizm Bakanlığı, mülkiyeti Hazine'ye ait arazilerin tahsisini sağlayabilir veya mevcut tarihi konağın kullanımının yatırımcıya devri konusunda kolaylaştırıcı bir rol oynayabilir.

Gelir Vergisi Stopağı İndirimi: Proje kapsamında istihdam edilecek personel (küratör, kütüphaneci, rehber, teknik personel vb.) için;

Yatırım/Restorasyon Aşamasında (3 yıla kadar): Bu personelin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin %50'si terkin edilir.

İşletme Aşamasında (7 yıla kadar): İstihdam edilen personelin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin %25'i terkin edilir. Bu destek hem yatırım maliyetini hem de işletme giderlerini düşürücü önemli bir unsurdur.

Sigorta Primi İşveren Paylarında İndirim: Yatırım ve işletme aşamalarında istihdam edilen personelin sigorta primlerinin işveren hissesi;

Yatırım Aşamasında (3 yıla kadar): %50'si Hazinece karşılanır.

İşletme Aşamasında (7 yıla kadar): %25'i Hazinece karşılanır. Bu destek, Bölgesel Teşviklerdeki Sigorta Primi Desteği 'ne ek olarak değerlendirilebilecek, istihdam maliyetlerini daha da azaltacak güçlü bir teşviktir.

Su Bedeli İndirimi: Konağın su tüketiminde, bulunduğu bölgede uygulanan en düşük tarife üzerinden ödeme yapılması sağlanır.

Enerji Desteği: Konağın aydınlatma, iklimlendirme ve dijital sistemler için kullanacağı elektrik enerjisi ve doğal gaz giderlerinin %20'si, 5 yıl süreyle Hazinece karşılanır. Bu, enerji yoğun bir kültür tesisi için önemli bir işletme maliyeti avantajıdır.

Yabancı Uzman Personel ve Sanatçı Çalıştırabilme: Proje kapsamında düzenlenecek uluslararası sanat etkinlikleri, workshoplar veya sergiler için gerekli görülmesi halinde, yabancı uzman ve sanatçıların çalıştırılması konusunda izin kolaylığı sağlanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti ve KDV İstisnası: 5225 sayılı Kanun kapsamındaki belgeli yatırımlar, Yatırım Teşvik Sistemi'ndeki Genel Teşviklerle uyumlu olarak, yurt dışından temin edilecek makine ve teçhizatla gümrük vergisi muafiyeti ve yurt içi alımlarda KDV istisnasından yararlanmaya devam eder.

Turizm İşletme Belgesi Desteği:

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı, bir kültür turizmi destinasyonu olarak "Turizm İşletme Belgesi" de almayı hedeflerse, aşağıdaki ek avantajlardan faydalanabilecektir:

%1 KDV Oranı: Ziyaretçilerden alınan bilet gelirleri, kafe/kitaplık gibi işletmelerin satışları gibi hizmetlerde uygulanan KDV oranı, normal %18 yerine %1'e düşer. Bu, bilet fiyatlarını rekabetçi kılarken işletme gelirlerini artırıcı bir etki yaratır.

Gelir Vergisi İstisnası: Belirli koşullar çerçevesinde gelir vergisi muafiyeti sağlanabilir.

İndirimli Enerji ve Su Tarifesi: Turizm işletmeleri için belediyelerce uygulanan indirimli elektrik, su ve doğalgaz tarifelerinden yararlanılabilir.

Tanıtım ve Pazarlama Desteği:

Kültür ve Turizm Bakanlığı, 5225 sayılı Kanun kapsamında belgelendirilmiş kültür yatırımlarını ulusal ve uluslararası turizm fuarlarında tanıtabilir, pazarlama ve promosyon faaliyetlerinde destek sağlayabilir. Bu durum, Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın hem yerel hem de uluslararası ziyaretçi potansiyeline ulaşmasında kritik bir destek mekanizması oluşturmaktadır.

Tablo 4: Yatırım Teşvik Sistemine Göre Yatırımın Değerlendirilmesi

Yatırım Bilgileri	Yatırım Kalemleri	Teşvik Unsurları
➤ Yatırım Yeri: Beyşehir ➤ OSB Desteği: Hayır ➤ Öngörülen istihdam: 8 kişi ➤ Gümrük Vergisi Oranı: %2 ➤ KDV Oranı: %20	➤ Makine-Ekipman Tutarı (Yerli): 8.000.000 TL ➤ Makine-Ekipman Tutarı (Yabancı): 0 TL ➤ Arsa/Arazi Tutarı: 0 TL ➤ İnşaat: 0 TL ➤ Diğer Giderler: 9.750.000 TL ➤ Sabit Yatırımlar Toplamı: 17.750.000 TL	➤ KDV Muafiyeti: Uygulanmamaktadır ➤ Gümrük Vergisi Muafiyeti: Uygulanmamaktadır ➤ Vergi İndirimi: Uygulanmamaktadır ➤ SGK İşveren Prim Desteği: Uygulanmamaktadır ➤ SGK İşçi Prim Desteği: Uygulanmamaktadır ➤ Faiz Desteği: Uygulanmamaktadır

2.2.2 DİĞER DESTEKLER

2.2.2.1. Mevlâna Kalkınma Ajansı Destekleri

Mevlâna Kalkınma Ajansı, bölgenin kalkınma sürecini hızlandırmak ve kritik öneme sahip faaliyetleri hayata geçirmek amacıyla; önceden belirlenmiş uygunluk kriterleri çerçevesinde,

bölge planı, programları, yıllık çalışma programı ve ilgili başvuru rehberlerinde belirtilen alanlarda bölgedeki paydaşlara mali ve teknik destek sağlamaktadır.

Mevlâna Kalkınma Ajansı tarafından verilen destekler teknik destek ve mali destekler olarak ikiye ayrılmaktadır.

a) Teknik Destek Hibe Programları

Teknik Destek Hibe Programları, kurum ve kuruluşların kapasitelerini güçlendirmeye yönelik çeşitli faaliyetleri desteklemektedir. Bu programlar kapsamında; eğitim ve danışmanlık hizmetleri, proje hazırlama ve uygulama süreçlerine yönelik rehberlik, geçici uzman desteği, program geliştirme çalışmaları, savunuculuk ve lobi faaliyetleri ile uluslararası iş birliklerinin tesis edilmesi gibi kurumsal nitelikteki destekler sağlanabilmektedir.

b) Mali Destek Hibe Programları

Mevlâna Kalkınma Ajansı, bölgesel kalkınmayı hızlandırmak ve stratejik öneme sahip projelerin hayata geçirilmesini teşvik etmek amacıyla çeşitli mali destek programları yürütmektedir. Bu kapsamda, önceden belirlenmiş kriterler doğrultusunda; özel sektör firmaları, sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları, üniversiteler, meslek odaları, yerel yönetimler ve kooperatifler gibi paydaşlara yönelik hibe programları sunulmaktadır. Ajansın sağladığı mali destekler temel olarak üç ana başlıkta toplanmaktadır:

- Faizsiz Kredi Desteği: Anlaşmalı finansal kuruluşlar (KOSGEB, Kredi Garanti Fonu, kalkınma bankaları vb.) aracılığıyla, uygun görülen projelere faizsiz geri ödemeli kredi imkânı sağlanmaktadır.
- Doğrudan Finansman Desteği: Karşılıksız hibe şeklinde sunulan bu destek türü, aşağıdaki yöntemlerle kullanılmaktadır:
- Proje Teklif Çağrısı: Belirli konu ve bütçe kapsamında başvuruya açılan, rekabete dayalı hibe programlarıdır.
- Güdümlü Proje Desteği: Ajans tarafından önceliklendirilen ve doğrudan yönlendirilen, bölgesel kalkınma odaklı örnek projeleri kapsar.
- Fizibilite Desteği: Yenilikçi ve stratejik öneme sahip fikirlerin proje öncesi hazırlık aşamalarının desteklendiği programdır.

- **Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP):** Bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmayı, sosyal içermeyi güçlendirmeyi ve kadın, genç, engelli gibi dezavantajlı grupların ekonomik ve sosyal hayata katılımını artırmayı hedefleyen projelere yönelik hibe desteklerini kapsamaktadır.

2.2.2.2. Ticaret Bakanlığı ve KOSGEB Desteği

KOSGEB, KOBİ'lerin üretim kalitesi ve verimliliğini artırmak, rekabet gücünü yükseltmek, yurt içi ve yurt dışı pazar paylarını genişletmek amacıyla işletmelere çeşitli destek programları sunmaktadır. Bu kapsamda genel işletme geliştirme, tanıtım, pazarlama, eğitim ve danışmanlık faaliyetleri teşvik edilmektedir.

a) KOSGEB Girişimcilik Destekleri

- Yeni Girişimci Desteği
- İş Geliştirme Desteği (İşletme Desteği)
- AR-GE, İnovasyon ve Tasarım Desteği

b) Ticaret Bakanlığı Marka ve Tanıtım Desteği

- Marka ve Patent Desteği
- Tanıtım Desteği

2.3 Sektörün Profili

2.3.1.Kültür ve Turizm

Turizm, insanların eğlence, dinlenme, keşif veya iş gibi farklı amaçlarla, belirli bir süre boyunca ikamet ettikleri yerin dışına seyahat etmeleri ve bu süreçte çeşitli hizmetlerden faydalanmalarını ifade eder. Turizm sektörü, ulaşım, konaklama, yiyecek-içecek, etkinlikler ve rehberlik gibi birçok alt sektörü kapsayarak, yerel ve ulusal ekonomik kalkınma üzerinde önemli etkiler yaratır. Ancak turizm, yalnızca ekonomik bir faaliyet olmanın ötesine geçerek, kültürel etkileşimleri ve sosyal ilişkileri de güçlendiren çok boyutlu bir olgudur. İnsanların farklı kültürleri tanınması, yerel halkla etkileşime girmesi ve yeni deneyimler edinmesi, turizmin sunduğu önemli sosyo-kültürel avantajlar arasında yer almaktadır. Pandemi sonrası değişen

seyahat alışkanlıkları, doğa turizmi, kültür turizmi, sanat turizmi, deneyim odaklı seyahatler ve yerel turizm gibi yeni eğilimlerin yükselmesine neden olmuştur (Temel, 2025).

Bu bağlamda, kültür turizmi sektörün önemli bir bileşeni olarak öne çıkmakta; tarihi mekanlar, müzeler, kütüphaneler ve sanat merkezleri gibi duraklar, ziyaretçilere anlamlı deneyimler sunarken, yerel kimliğin ve kültürel mirasın korunup yaşatılmasına da hizmet etmektedir. (Temel, 2025). Süleyman Sırrı Koydemir Konağı gibi karma işlevli bir kültür kompleksi de tam olarak bu noktada, sürdürülebilir turizm ilkeleriyle uyumlu bir şekilde hem bölgesel ekonomiyi canlandırma hem de kültürel sürekliliği destekleme potansiyeli taşımaktadır.

Kültür ve turizm, birbirini besleyen ve tamamlayan iki dinamik alan olarak iç içe geçmiş durumdadır. Turizm, kültürün yaygınlaşmasında bir araç işlevi görürken, bireylerin hem kendi kimliklerini hem de farklı toplumları keşfetmelerine olanak tanımaktadır. Kültür turizminin bireysel gelişim ve eğitim süreçlerine sağladığı katkılar ise oldukça belirgindir (Uçak, 2025).

Kültür-turizm etkileşimi iki alan arasında güçlü bir sinerji oluşturur. Turizm, yerel değerlerin sergilenmesine ve kültürel mirasın korunmasına destek olurken, aynı zamanda bölgeleri daha cazip hale getirerek ekonomik canlılık kazandırmaktadır. Ziyaretçiler, gittikleri yerlerde farklı gelenekleri ve yaşam biçimlerini deneyimlemekten keyif alır; seyahat, kültürel etkileşim ve öğrenme fırsatı sunar (Uçak, 2025).

Teknolojik ve ekonomik gelişmelerle birlikte turizm endüstrisinde yeni eğilimler ortaya çıkmış, turistler geleneksel deniz-kum-güneş tatillerinin ötesinde, kültürel ve deneyim odaklı seyahatlere yönelmiştir. Kültür turizmi, Dünya Turizm Örgütü verilerine göre en fazla talep gören turizm türlerinden biri haline gelmiştir. Kültür; tarih, sanat, dil ve yaşam tarzları gibi birçok unsuru içeren derin ve kapsamlı bir olgudur. Bir toplumu anlamanın en etkili yolu, onun kültürünü anlamaktan geçer (Uçak, 2025).

2.3.2. Kültür Turizmi

Türkiye, pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış zengin bir kültürel mirasa sahiptir. 2023 Türkiye Turizm Stratejisi'nde, kültür turizmini geliştirmek ve bu mirası korumak için restorasyon çalışmaları, tanıtım faaliyetleri ve kültürel atmosfere sahip yerleşimlerin desteklenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, Süleyman Sırrı Koydemir Konağı gibi tarihî yapıların işlevlendirilerek turizme kazandırılması, kültür turizminin gelişimine önemli katkı sağlayacaktır.

Kültür turizmi, turistlerin özgün kültürel deneyimler arayışı ile turizm ekonomisi arasında güçlü bir köprü oluşturan dinamik bir olgudur. Bu süreçte ziyaretçiler, yalnızca boş zaman etkinlikleriyle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda sosyo-kültürel anlayışlarını derinleştiren deneyimler elde ederler. Kültür turizmi, kültürler arası öğrenme ve karşılıklı takdiri teşvik ederek, kültürel mirasın korunmasına ve iletişimsel bir eğitim değeri taşımasına katkıda bulunur. Bu bağlamda, kültür turizmi yerel ekonomileri canlandırmanın yanı sıra toplumsal kimlik bilincinin güçlenmesine de hizmet eder (Kalkan, 2022).

Dünya Turizm Örgütü, kültür turizmini bireylerin farklı kültürleri tanımak, kültürel etkinliklere katılmak ve destinasyonların kültürel atmosferini deneyimlemek amacıyla gerçekleştirdikleri seyahatler bütünü olarak tanımlamaktadır. Geleneksel deniz-kum-güneş turizminin ötesine geçerek anlamlı deneyimler arayan bireyler, kültür turizminin potansiyelini artırmıştır.

Kültür turizmini oluşturan unsurlar arasında somut miras (tarihî yapılar, anıtlar, kültürel rotalar) ve somut olmayan miras (el sanatları, gastronomi, festivaller, müzik) ile çağdaş kültür (sinema, sahne sanatları, tasarım) yer alır. Bu unsurların birleşimi, zengin bir kültürel turizm ürünü ortaya koyar (World Tourism Organization (UNWTO), 2021). Kültür turizmi, bir bölgenin coğrafi, kültürel ve sosyal dinamiklerinin birleşiminden doğan özgün deneyimler sunar.

Türkiye, somut ve somut olmayan kültürel zenginlikleriyle dikkat çeken önemli bir kültür turizmi destinasyonudur. Tarihî mekânlar, geleneksel sanatlar ve yerel yaşam biçimleri, Türkiye'nin kültür turizmi potansiyelini oluşturur (Bandoğlu, 2016). Kültür turizmi, bir yandan yerel ekonomiyi güçlendirirken, diğer yandan kültürel mirasın korunmasına ve nesiller arası aktarımına katkı sağlar (Kalkan, 2022).

Kültür turizmi, geleneksel bakış açısının ötesine geçerek günümüzde çok daha kapsamlı ve deneyimsel bir boyut kazanmıştır. Artık sadece müze ziyaretleri veya tarihi yapıların görülmesiyle sınırlı olmayan kültür turizmi, ziyaret edilen destinasyonların yaşam tarzlarını, geleneklerini ve kültürel pratiklerini doğrudan deneyimlemeyi de içermektedir. Bu yeni anlayış, turistleri pasif birer gözlemci olmaktan çıkarıp, yerel kültürün bir parçası haline getirmeyi amaçlamaktadır (Baykan, 2007).

Küreselleşmenin hız kazandığı günümüz dünyasında, kültürel turizm yeniden önem kazanan ve değeri artan bir olgu olarak öne çıkmaktadır. Bu turizm türünün temelini, her bölgenin kendine

özgü dokusundan beslenen kültürel çekicilikler oluşturmaktadır. Kültürel turizmin işlevleri üç temel başlıkta toplanmaktadır:

- Estetik ve sanatsal özelliklerin temsili,
- Tarih ve kültürel mirasın oluşturduğu sembolik alan ve
- Bir mekânın özel karakterini yansıtan deneyimler.

Bu işlevlerin taşıdığı önemi aşağıdaki şekilde üç yönde analiz edilmektedir:

Değer Artırıcı Yön: Kültürel turizm, bir toplumun sahip olduğu genel kültürel yapıya, farklı ve özgün kültürel unsurları ekleyerek onun hem çeşitliliğini hem de değerini artırır.

Farklılık Yaratıcı Yön: Kültürel turizmin uygulandığı alanlar, sahip oldukları özgün karakter sayesinde benzerlerinden belirgin şekilde ayrışır ve benzersiz bir kimlik kazanır.

Rekabeti Etkisiz Kılıcı Yön: Kültürel yapıların bu doğal farklılığı, her destinasyonun kendi biricik değeri üzerinden konumlanmasına olanak tanır. Bu durum, destinasyonların doğrudan bir rekabete girmesinden ziyade, her birinin kendi eşsiz nitelikleriyle öne çıktığı bir pazar yapısı oluşturur. Başka bir deyişle, kültürel unsurlar birbiriyle kıyaslanamaz, yalnızca kendi bağlamları içinde değerlendirilebilir (Emekli, 2006).

Kültür turizmi, içerik ve katılım türlerine göre çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulabilmektedir. Bu sınıflandırmaya göre kültür turizminin başlıca türleri şunlardır:

Kültürel Miras Turizmi: Toplumların sahip olduğu tarihi ve kültürel mirasın korunmasına yönelik ziyaretleri kapsayan turizm türüdür. Tarihi yapılar, arkeolojik alanlar ve kültürel peyzajlar bu turizm türünün odak noktasını oluşturur.

Sanat Turizmi: Sanatseverlere hitap eden, sanat galerileri, müzeler, bienaller ve sanat festivalleri gibi mekân ve etkinlikleri kapsayan turizm türüdür. Görsel sanatlar, performans sanatları ve çağdaş sanat pratikleri bu kapsamda değerlendirilir.

Yaratıcı Turizm: Katılımcıların kendi yaratıcılıklarını keşfettikleri ve geliştirdikleri atölye çalışmaları, tasarım workshop'ları ve sanatsal üretim süreçlerini içeren turizm türüdür.

Kentsel ve Kırsal Kültür Turizmi: Şehir merkezlerindeki kültür merkezleri, müzeler ve sanat galerileri ile kırsal alanlardaki geleneksel yaşam biçimleri, el sanatları ve doğal kültürel peyzajları kapsayan turizm çeşididir.

Yerli-Otantik Kültür Turizmi: Belirli bir bölgeye özgü yöresel bileşenleri keşfetmek ve yerel halkla etkileşim kurarak otantik deneyimler yaşamak isteyen turistlere yönelik turizm türüdür.

 a da -Popüler Kültür Turizmi: Geleneksel olanın dışında, modern ve  a da  kültür ögelerini içeren film festivalleri, moda etkinlikleri, dijital sanat sergileri ve popüler kültür temalı turizm çeşididir.

Bu sınıflandırma, kültür turizminin ne kadar  e itlendi ini ve her bir türün farklı turist profillerine hitap ettiğini göstermektedir. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı projesi, bu sınıflandırmada özellikle kültürel miras turizmi, sanat turizmi ve yerel-otantik kültür turizmi kategorilerinde konumlanabilecek bir potansiyele sahiptir (Emekli, 2006).

2.3.3. Kültürel Turizm Kaynakları

Kültürel turizm kaynaklarının içeriği oldukça geniştir. Kültürel turizm kaynaklarını oluşturan elemanlar, aşağıdaki Tablo 5'te ayrıntılı olarak görülmektedir. Şekilden de görüldüğü üzere, kültürel turizm kaynakları; tarihi yerler, festivaller ve özel olaylar, i  seyahatleri, dini yerler, yerel dil, sanat ve mimari yapı, spor etkinlikleri, özel ilgi gezileri, modern kültür ve geleneksel yiyecek ve içeceklerden oluşmaktadır (Uçak, 2025).

Tablo 5: Kültür Turizmi  e itleri

Kültür Turizmi �e�idi	Turizm �r�nleri, Aktiviteler
Kültürel Miras Turizmi	• Doğal ve kültürel miras (doğa temelli ya da eko turizm ile ilişkili) • Maddi değerler – Kültürel miras yapıları – Mimari yapılar – Dünya kültür mirası listesindeki yapılar – Ulusal ve tarihi anıtlar • Manevi değerler – Edebiyat – Sanat – Folklor • Kültürel miras alanları – Müzeler, koleksiyonlar – Kütüphaneler – Tiyatrolar

	– Etkinlik bölgeleri – Tarihi kişilere bağlı anılar
Kültürel Tematik Rotalar	Tema Çeşitleri Spiritüel (manevi) Endüstriyel Sanatsal Gastronomik Mimari Düşsel Yerel dil, lehçe Azınlıklar
Kültürel Şehir Turizmi, Kültürel Turlar	Klasik şehir turları • Avrupa Kültür Başkentleri • Kültür turizmi için yaratıcı şehirler
Etnik Turizm	Yerel kültürler ve gelenekler Etnik çeşitlilik
Etkinlik ve Festival Turizmi	Kültürel festivaller ve etkinlikler (klasik veya hafif pop müzik) – Müzik festivalleri ve etkinlikleri – Güzel sanatlar festivalleri ve etkinlikleri
Dini Turizm, Haç Rotaları	Dinsel amaç ile dini alanların ziyaret edilmesi Dinsel amaç olmadan dini alanların ziyaret edilmesi (kültür ve mimari amaçlı) Haç ziyaretleri
Yaratıcı Kültür, Yaratıcı Turizm	Geleneksel, kültürel ve sanatsal faaliyetler – Sahne sanatları – Görsel sanatlar – Kültürel miras ve edebiyat Kültürel endüstri – Basılı eserler – Multimedya – Basın – Sinema – Görsel-işitsel ve fonografik eserler – Zanaat – Tasarım ve kültür turizmi

Kaynak: (Uçak, 2025)

2.3.4.Kültür Turizminin Sınıflandırılması

Kültür turizmi, içerik bakımından oldukça zengin ve çeşitli bir yapıya sahiptir. Bu turizm türüne katılan ziyaretçiler; arkeolojik alanlar, müzeler, tarihî yapılar, sanat galerileri, festivaller,

konserler, tiyatro gösterileri ve dini etkinlikler gibi birçok kültürel unsuru deneyimleme amacı taşımaktadır (Richards, 2021). Turistler, bu tür faaliyetler aracılığıyla yalnızca farklı kültürleri tanımakla kalmaz, aynı zamanda yeni bilgiler edinir ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunurlar (Huh, 2002).

Kültür turizmi, içerik ve katılım biçimlerine göre çeşitli şekillerde sınıflandırılabilir. Aşağıdaki tablo, kültür turizminin temel sınıflandırmasını özetlemektedir:

Tablo 6: Kültür Turizmi Sınıflandırılması

Kategori	Örnek
Yüksek Kurumsallaştırılmış Kültür	Müzeler, sergiler, görsel sanatlar, tarihi yerler, tiyatro, edebiyat, bilim ve teknoloji merkezleri
Halk, Popüler Kültür	Film, eğlence, spor, kitle iletişim araçları, alışveriş, etkinlikler, yemek, ürün, el sanatları, gelenekler, görenekler
Etnik Semboller	Dil, eğitim, ulaşım, din, giyim, süsleme, lehçe

Kaynak: (Baykan, 2007)

2.3.4.1.Sanat Turizmi

Sanat turizmi, bireylerin sanatsal ve kültürel motivasyonlarla seyahat ettiği, gidilen destinasyondaki sanat eserlerini, kültürel etkinlikleri ve yaratıcı ortamları deneyimlemeyi amaçlayan önemli bir niş turizm türüdür. Bu turizm dalı, geleneksel turizm anlayışının ötesine geçerek, ziyaretçilere estetik bir keşif, entelektüel birikim ve duygusal bağlanma fırsatı sunar.

Sanat turizminin temel çekim noktaları arasında müzeler, heykel parkları, sanat galerileri, sanat bienalleri, opera ve bale sahneleri, müzik festivalleri, grafik sanatlar sergileri, halk sanatları pazarları ve geleneksel el sanatları atölyeleri gibi mekânlar ve etkinlikler yer alır. Bu tür turizm, ziyaretçilere sadece eserleri izleme değil, aynı zamanda sanatçılarla doğrudan etkileşim kurma, atölye çalışmalarına katılma ve yaratıcı süreçlere birebir tanıklık etme gibi derinlemesine deneyimler de vaat eder.

Sanat turizminin ekonomik etkisi oldukça belirgindir. Bu turizm türü, yalnızca giriş ücretleri ve konaklama gelirleri yaratmakla kalmaz, aynı zamanda yerel sanatçıların eserlerinin satışını, yerel rehberlik hizmetlerinin kullanımını ve yerel gastronomi ile el sanatlarına olan ilgiyi artırarak geniş bir ekonomik ekosistemi canlandırır. Kültürel anlamda ise, sanat turizmi yerel kültürün ve geleneksel sanat formlarının korunmasına, nesiller arası aktarımına ve küresel ölçekte tanıtılmasına aracılık eder (Uçak, 2025).

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı Kültür ve Sanat Kompleksi, tam da bu bağlamda sanat turizmi için önemli bir odak noktası haline gelebilecek potansiyele sahiptir. Bu kapsamda proje, sanat aracılığıyla kültürel diyalogu güçlendiren ve yerel sanatın sürdürülebilirliğine katkıda bulunan bir işlev üstlenecektir.

2.3.4.2. Yaratıcı Turizm

Kültür turizmi, turizmin önemli bir kolu olarak sürekli büyüyen bir pazar haline gelmiştir. Temelde turistlerin entelektüel ilgi ve taleplerine hitap eden bu turizm türü, bireylerin farklı kültürlerle etkileşimine, kültürel faaliyetlere katılımına ve yeni destinasyonları keşfetmesine olanak tanımaktadır. Ancak, değişen turist profiline beklentilerini karşılamakta geleneksel kültür turizmi unsurlarının yetersiz kalması, destinasyonları sahip oldukları kültürel değerleri yaratıcılıkla harmanlamaya yöneltmiştir. Bu ihtiyaç, turizm sektörüne "yaratıcı turizm" kavramını kazandırmıştır (Akit Aşık, t.y.)

Yaratıcı turizm, turizme yeni bir boyut getirerek, turistlerin sadece somut kültür varlıklarını (mimari, anıtlar) gözlemlemekle kalmayıp, aynı zamanda soyut kültürel deneyimlere (el sanatları, yerel mutfak, sanat atölyeleri) doğrudan katılımını vurgular. Kavramın turizm literatürüne girişi, Rhodes tarafından öne sürülen ve yaratıcı süreci oluşturan 4P ile olmuştur: Ürün (product), Çevre (place), İnsan (person) ve Süreç (process) (Uçak, 2025).

UNESCO, yaratıcı turizmi, katılımcıların öğrenme arzusuyla şekillenen, yerel halkla anlamlı bağlar kurmayı teşvik eden ve bir destinasyonun yaşayan kültürünü deneyimlemeye dayalı bir seyahat türü olarak tanımlamaktadır. Bazıları ise bu turizm biçimini, sanat gözleminden el sanatları üretimine, yemek atölyelerinden nitelikli konaklamalara uzanan geniş bir deneyim yelpazesi sunması ve yerel halkla doğrudan etkileşim fırsatı sağlamasıyla öne çıkarır ve yaratıcı turizmin sadece parasal değil, aynı zamanda zamana da değer katan bir deneyim olduğunun altını çizer (Uçak, 2025).

2.3.5. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın Beyşehir ve Konya'ya Yerel Kalkınma

Katkısı

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın karma işlevli bir kültür kompleksi olarak hayata geçirilmesi, Beyşehir'in sürdürülebilir kalkınmasına çok yönlü bir katkı sunacaktır. Proje, öncelikle bölgede doğrudan ve dolaylı istihdam yaratarak işsizlik oranının düşürülmesine hizmet edecektir. Kütüphane, kafe, müze ve sanat atölyelerinde istihdam edilecek personelin yanı sıra, yerel rehberler, temizlik ve güvenlik personeli ile yerel sanatçı ve zanaatkârlara yeni gelir kapıları açılacaktır. Ayrıca, ziyaretçi trafiğinin artmasıyla birlikte Beyşehir'deki konaklama, yeme-içme ve ulaşım sektörleri canlanacak, yerel esnafın cirosunda gözle görülür bir artış yaşanacaktır.

Konağın bir kültür mirası olarak ayağa kaldırılması, Beyşehir'in tarihî ve kültürel kimliğini korurken aynı zamanda marka değerini de güçlendirecektir. Süleyman Sırrı Bey'in hikâyesi ve Beyşehir'in yerel değerleri, interaktif müze ve enstalasyonlarla ziyaretçilere aktarılacak; böylece nesiller arası kültürel aktarım sağlanacak ve yerel halkın aidiyet duygusu pekişecektir. Açık hava sanat etkinlikleri ve geleneksel figürlerle zenginleştirilmiş sergiler, Beyşehir'i yalnızca bir doğa turizmi destinasyonu olmaktan çıkarıp, bir kültür ve sanat durağı haline getirecektir. Bu durum, ilçenin turizm çeşitliliğini artırarak, daha uzun süreli ve nitelikli ziyaretçi profili çekmesine olanak tanıyacaktır.

Proje, Konya'nın bölgesel kalkınma stratejileriyle de doğrudan uyumludur. Mevlâna Müzesi odaklı turizm akışını, Beyşehir gibi doğal ve kültürel değerlere sahip ilçelere yayarak bölgesel turizmden aldığı payı artırmayı hedefleyen Konya için bu proje bir model teşkil edecektir. Özellikle eğitim ve kültür turizmi kapsamında yerli ve yabancı öğrenci gruplarının, akademik araştırmacıların ve kültür meraklılarının bölgeye çekilmesi, Konya'nın bilinen manevi kimliğine entelektüel bir derinlik daha katacaktır. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı, Beyşehir'i ve Konya'yı bir kültür, sanat ve öğrenme merkezi olarak konumlandırarak, bölgenin uzun vadeli ve sürdürülebilir kalkınmasına önemli bir destek sağlayacaktır.

2.3.6. Dünyada Kültürel Turizm

Küresel turizm hareketleri, 2019 yılında 1,5 milyar uluslararası ziyaretçi ile tarihin en yüksek seviyesine ulaşmış olsa da 2020'de patlak veren COVID-19 salgını sektörde benzeri görülmemiş bir krize yol açmıştır. Ancak bu dönem, kültür turizmi açısından önemli bir

dönüşümün de başlangıcı olmuştur. Kültürel kurumların dijitalleşmeye hızla uyum sağlamasıyla birlikte, sanal müzeler, çevrimiçi tiyatrolar ve dijital miras sergileri giderek popüler hale gelmiştir. Bu süreçte, fiziksel seyahat kısıtlamalarına rağmen kültürel deneyimlere olan ilginin artması, sektörün dayanıklılığını ve dijital potansiyelini ortaya koymuştur (Baykan, 2007).

Tablo 7: 2016-2024 Yılları Arasındaki Uluslararası Turist Gelişleri ve Eğilimler

Yıl	Uluslararası Turist Gelişleri (milyon)	Eğilim
2016	≈1.200 m	Artış eğilimi başlıyor
2017	≈1.330 m	%9 artış
2018	≈1.400 m	Yavaş artış
2019	≈1.460 m	Pandemi öncesi zirve
2020	≈400 m	COVID-19 etkisiyle sert düşüş
2021	≈450 m	Kısmi toparlanma
2022	≈960 m	Güçlü toparlanma
2023	≈1.286 m	2019'un %88'i seviyesinde
2024	≈1.400 m	Pandemi öncesi seviyeye yakın

Kaynak: (World Tourism Organization (UNWTO), 2020).

Tablo 8: 2023 Yılı Verilerine Göre Dünyanın En Çok Turist Çeken Ülkeleri

Ülke	Turist Sayısı (Milyon)	Açıklama / Not
Fransa	100	En fazla turist çeken ülke
İspanya	85	Avrupa'da ikinci sırada

ABD	66	Kuzey Amerika lideri
İtalya	57	Avrupa'da üçüncü sırada
Türkiye	55,16	Dünya sıralamasında 5.
Meksika	42,15	Orta Amerika'nın en yüksek oranı
Birleşik Krallık	37,22	Avrupa'da üst sıralarda
Almanya	34,8	Avrupa içi turizmde güçlü
Yunanistan	32,74	Akdeniz destinasyonu
Avusturya	30,91	Orta Avrupa turizm merkezi
Tayland	28,15	Asya'nın önde gelen turizm ülkesi
Suudi Arabistan	27,12	Dini turizmde artış
Japonya	25,07	Asya'da popüler destinasyon
Hollanda	20,3	Avrupa turizminde istikrarlı
Malezya	20,14	Güneydoğu Asya ülkesi
Polonya	18,99	Orta Avrupa ülkesi
Kanada	18,34	Kuzey Amerika ülkesi
Hong Kong	17,16	Asya ticaret ve turizm merkezi

Fas	14,52	Afrika'da yükselen turizm pazarı
Çin	14,23	Pandemi sonrası toparlanma sürecinde

Kaynak: (World Tourism Organization (UNWTO), 2020).

Kültür turizmi, başta Avrupa ve Kuzey Amerika olmak üzere gelişmiş ekonomilerde önemli bir kalkınma aracı olarak görülmektedir. Kıtalararası seyahat akışları, kültürel çeşitliliğin turizm üzerindeki çekim gücünü açıkça yansıtmaktadır (Pekin, 2011). Fransa, İtalya ve Çin gibi köklü kültürel geçmişe sahip ülkeler, bu alanda öne çıkan başlıca destinasyonlar arasında yer almaktadır (Kahraman, 2019). Kültür turizmi, günümüzde seyahat endüstrisinin en dinamik dallarından biri olmayı sürdürmekte (Smith, 2009) ve ziyaretçilere yerel gelenekler, tarihî miras ve çağdaş sanat eserlerini bir arada deneyimleme fırsatı sunmaktadır.

Kültür turizminin büyümesinde en önemli etkenlerden biri, kültürel açıdan zengin bölgelerde yarattığı ekonomik canlanmadır (“The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)”, 2025). Müzeler, sanat galerileri ve tarihî mekânlar, doğrudan ve dolaylı istihdamın yanı sıra yerel ekonomilere önemli katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda kültür turizmi hem kentsel hem de kırsal bölgelerde sürdürülebilir kalkınma için etkili bir strateji olarak değerlendirilmektedir.

Somut olmayan kültürel miras unsurları – geleneksel performans sanatları, el sanatları ve mutfak kültürü – kültür turizminin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. Günümüz turistleri, giderek daha fazla, yerel kültürü pasif bir şekilde izlemek yerine bizzat deneyimleyebilecekleri etkileşimli faaliyetlere yönelmektedir. Bu eğilim, aynı zamanda geleneksel pratiklerin korunmasına ve yaşatılmasına da katkıda bulunmaktadır.

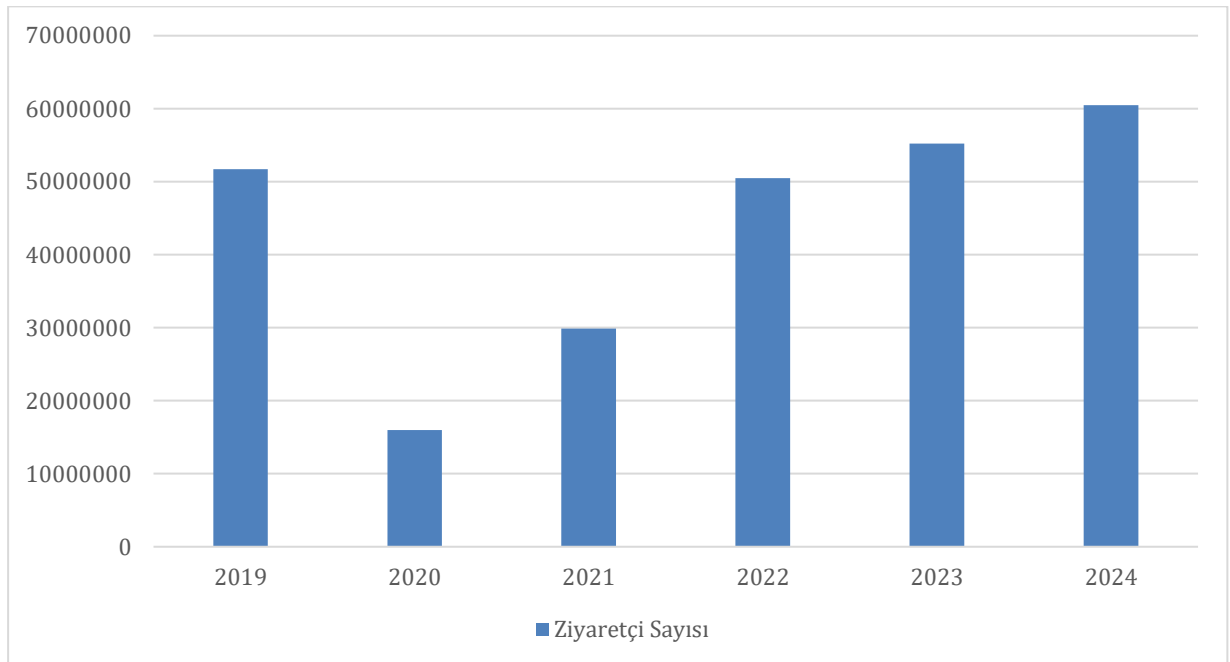
Teknoloji, kültür turizminin geleceğini şekillendiren bir diğer önemli unsurdur. Sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve etkileşimli sergileme teknikleri, ziyaretçi deneyimini zenginleştirirken kültürel mirasın küresel ölçekte tanıtılmasına olanak tanımaktadır. Doğru yönetildiği takdirde, kültür turizmi hem yerel ekonomileri güçlendiren hem de kültürlerarası diyalogu destekleyen sürdürülebilir bir model olma potansiyelini korumaktadır (Bandoğlu, 2016).

2.3.7. Türkiye’de Kültürel Turizm

Türkiye’de kültür turizmi, binlerce yıllık tarihi, çok katmanlı kültürel mirası ve canlı sanat ortamı ile turizm sektörünün temel taşlarından birini oluşturmaktadır. Anadolu topraklarında hüküm sürmüş Hitit, Urartu, Lidya, Antik Yunan, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi uygarlıkların bıraktığı izler, Türkiye’yi açık hava müzesine dönüştürmüş durumdadır. Bu birikim, kültür turizmi kapsamında ziyaret edilebilecek çok sayıda arkeolojik alan, anıt, kervansaray, cami, kilise ve külliye barındırmaktadır (Richards, 2007).

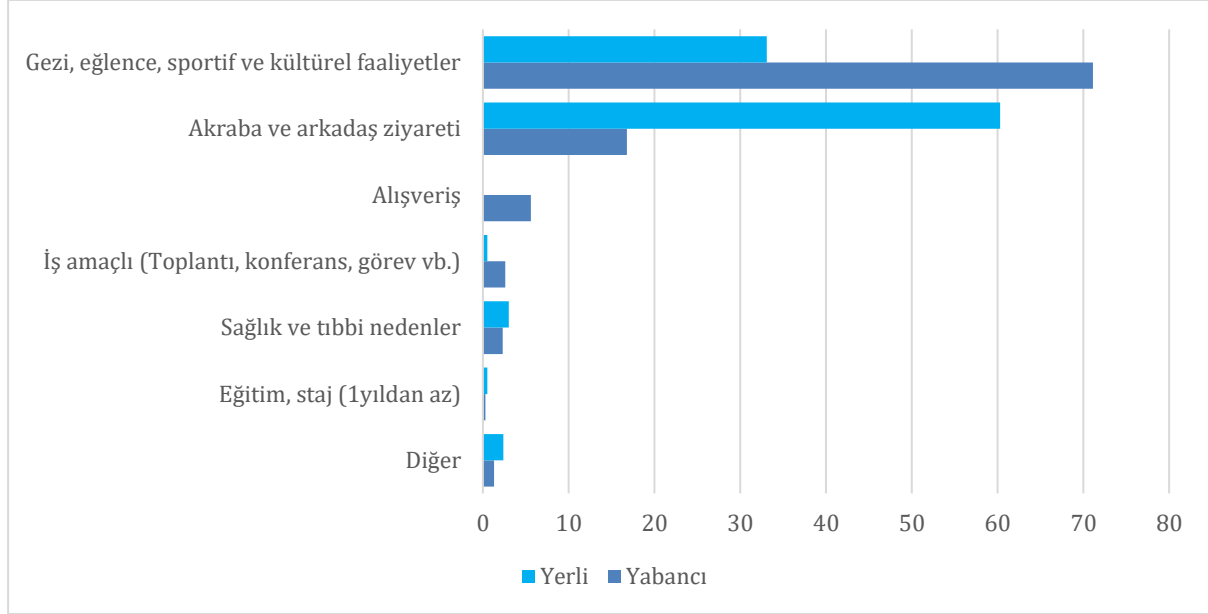
Türkiye’nin kültür turizmi potansiyeli, yalnızca somut kültür varlıklarıyla sınırlı değildir. Geleneksel el sanatları, yerel mutfak kültürü, halk oyunları, dini ve geleneksel festivaller gibi somut olmayan kültürel miras unsurları da turistler için önemli çekicilik oluşturmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın düzenlediği festivaller, yerel kültürlerin tanıtımına imkân sağlamakta ve ülkenin daha az bilinen bölgelerinin turizm haritasında yer almasına katkıda bulunmaktadır (Batmaz ve Biçici, 2021).

Grafik 1: Türkiye Ziyaretçi Sayıları

Kaynak: (“TÜİK”, 2025)

Grafik 2: Ziyaretçilerin Geliş Amacı (%)

Kaynak: (“TÜİK”, 2025)

Türkiye’de kültürel mirasın korunması ve turizme kazandırılmasına yönelik önemli yatırımlar ve politikalar hayata geçirilmektedir. Tarihi kent dokularının ihyası, arkeolojik alanlarda devam eden kazı ve restorasyon çalışmaları, kültür rotalarının oluşturulması ve müzecilik anlayışının çağdaş standartlara kavuşturulması bu kapsamdaki çabaların somut örnekleridir.

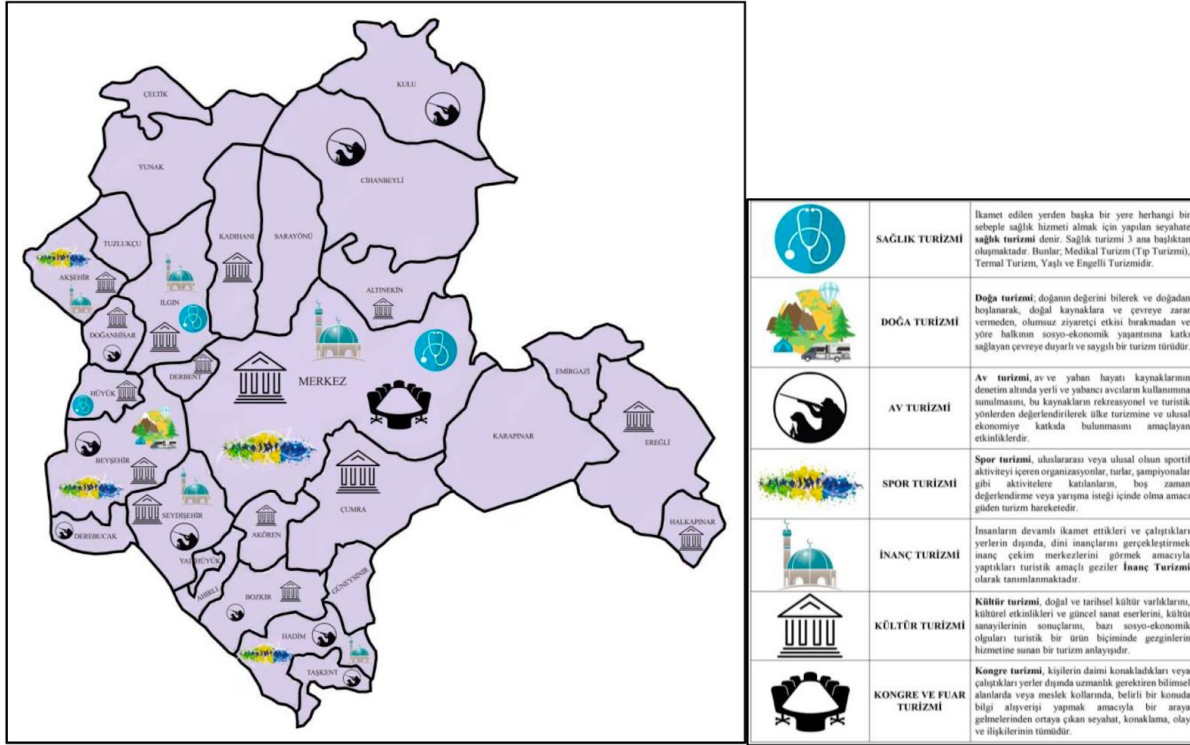
Konya gibi Anadolu'nun manevi ve kültürel başkentleri, bu mirasın en canlı temsilcilerindendir. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı gibi restorasyonu tamamlanmış tarihi yapılar da hem yerel kimliğin korunmasına hem de kültür turizminin çeşitlendirilmesine hizmet etmektedir. Bu tür yapılar, ziyaretçilere sadece tarihi bir mekânı görme fırsatı sunmakla kalmaz, aynı zamanda yerel kültürü deneyimleyebilecekleri, sanat ve bilimle iç içe geçmiş dinamik bir ortam sunar.

2.3.8. Konya’da Kültürel Turizm

Konya, tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapması nedeniyle köklü ve zengin bir kültürel birikime sahiptir. Kentte Türk, Pers, Arap ve diğer kültürlerin izleri bir arada görülebilmekte; bu durum mutfaktan el sanatlarına, müzikten gündelik yaşama kadar pek çok alanda kendini hissettirmektedir. Konya’dan geçen uluslararası güzergâhlar incelendiğinde, Tarihi İpek Yolu, Hac Yolu, Via Sebaste Yolu ve Pers Kral Yolu gibi rotaların kentin kültürel dokusunu şekillendirdiği görülmektedir. Bunun yanı sıra, Sufi Yolu, Antalya-Kapadokya ve

İzmir-Kapadokya gibi ulusal ölçekteki rotalar da bölgeyi önemli bir buluşma noktası haline getirmiştir (Aydın, Öztürk, Buyruk, Kiymaz ve Akdoğan, 2025).

Şekil 1: Konya'nın İlçelerine Göre Turizm Çeşitleri Tematik Haritası

Kaynak: (Aydın ve diğerleri, 2025)

2.3.9. Kütüphane ve Turizm

Kütüphaneler, geleneksel olarak kültür turizminin bir parçası olarak görülse de günümüzde bu ilişki çok daha dinamik ve karşılıklı bir etkileşime dönüşmüştür. Turistler, bir destinasyona yönelik araştırma yapmak, seyahat rehberlerine erişmek veya sadece ilham almak için kütüphaneleri kullanırken; aynı zamanda mimari güzellikleri, tarihi dokuları ve kültürel atmosferleri nedeniyle de bu mekanları doğrudan ziyaret nesnesi haline getirmektedir.

Kültür turizminin kapsamı oldukça geniştir ve kütüphaneler bu kapsamın önemli bir bileşenidir. Turistler, arkeolojik alanlar ve müzelerin yanı sıra, giderek daha fazla, anıtsal kütüphane yapılarını da gezi rotalarına dahil etmektedir. Bu mekanlar, sadece bilgi depoları olmanın ötesinde, bir bölgenin kültürel hafızasını ve estetik anlayışını yansıtan yaşayan kurumlardır. Turistler, bu kurumların düzenlediği sergilere katılarak, etkinliklere dahil olarak veya sadece

mimarisinin büyüleyici atmosferinde vakit geçirerek derinlemesine bir deneyim yaşamaktadır (Richards, 2001).

Öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar, çalışmalarını ilerletmek için dünyanın farklı yerlerindeki kütüphanelere seyahat etmekte, bu da kütüphaneleri eğitim turizminin ayrılmaz bir parçası haline getirmektedir.

İskenderiye Kütüphanesi veya Avusturya Ulusal Kütüphanesi gibi yapılar, sırf mimari ihtişamları ve tarihi önemleri nedeniyle başlı başına birer turistik cazibe merkezine dönüşmüştür. Bu örnekler, bir kütüphanenin işlevinin çok ötesine geçerek bir destinasyonun sembolü olabileceğini göstermektedir (Tosic ve Lazarevic, 2010).

Kütüphaneler ile turizm arasındaki bu sinerji, ancak tüm turizm paydaşları arasında koordineli bir planlama ve iş birliği ile tam potansiyeline ulaşabilir. Yerel yönetimler, tur operatörleri ve kütüphane yöneticileri arasında kurulacak stratejik ortaklıklar, kütüphaneleri destinasyon kalkınmasının merkezine yerleştirebilir. Bu, yenilikçi ve girişimci bir bakış açısı gerektiren, uzun vadeli bir kalkınma stratejisidir.

Sonuç olarak, kütüphaneler ve turizm arasındaki ilişki; bilgiye erişim, kültürel alışveriş ve eğitim fırsatlarının zenginleştirilmesi gibi çok boyutlu bir zeminde şekillenmektedir. Bu simbiyotik ilişki hem turizmin çeşitlenmesine hem de kütüphanelerin geleneksel rolünün genişleyerek toplumla daha güçlü bağlar kurmasına imkân tanımaktadır (Simmons, 1994).

2.3.9.1. Turizmin gelişmesinde kütüphanelerin rolü

Kültür turizmi, Dünya Turizm Örgütü ve ATLAS tarafından, bireylerin günlük yaşamlarının dışındaki kültürel ortamlarda, temel olarak kültürel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gerçekleştirdikleri seyahatler olarak tanımlanmaktadır. Kitle turizminin aksine, kültür turizmi katılımcılarına derinlemesine ve somut olmayan kültürel deneyimler kazandırma potansiyeli taşır (Lee ve Crompton, 1992). Günümüz turistleri, giderek daha fazla, bu tür anlamlı ve dönüştürücü deneyimlere değer vermekte (Taylor, 2001) ve kültür turizmini estetik, entelektüel ve duygusal bir arayışın parçası olarak görmektedir (Reisinger, 1994). Bir destinasyonun sahip olduğu zengin tarihi ve kültürel doku, onu turistler için cazip kılan temel itici güçtür (Gelbman ve Timothy, 2010).

Küresel bir eğilim olarak, kültür ve turizmin entegrasyonu giderek güçlenmektedir. Çin'in 2016'da öne sürdüğü "küresel turizm" vizyonu bu yakınlaşmaya iyi bir örnektir. Bu bağlamda, müzeler nitelikli bir kültür turizmi kaynağı olarak öne çıkmakta ve dünya genelinde başarılı müze-turizm markaları oluşmaktadır (Poria, Butler ve Airey, 2003).

Sonuç olarak, kütüphanelerin kültür turizminin geliştirilmesi, yerel kimlik ve mirasın tanıtılması, turizm bilgi okuryazarlığının artırılması ve nihayetinde ekonomik kalkınmaya katkı sağlanması gibi alanlarda önemli ve çok boyutlu rolleri bulunmaktadır.

2.3.10. Dünyada Kütüphane ve Turizm

Kütüphaneler, günümüzde giderek artan bir şekilde başlı başına birer turizm çekim noktası haline gelmektedir. Turist tercihleri çeşitlilik göstermekte ve bazı ziyaretçiler plaj tatilleri yerine kütüphane gibi kültürel deneyimlere yönelebilmektedir. Kütüphaneler turizm amaçlı tasarlanmasalar bile önemli ziyaretçi çekim merkezleri olabilmektedirler (Çavuş, 2025).

Dünya genelinde kütüphanelerin turizm potansiyelini değerlendiren çeşitli örnekler bulunmaktadır:

Küresel Örnekler:

İskenderiye Kütüphanesi (Mısır) turistlere çok dilli rehberlik hizmeti sunmakta ve kütüphane personeli turist rehberliği konusunda eğitilmektedir [Jalilpur, P. (2015). Library Tourism: A New Opportunity for the Development of the Central Library of Ardebil. [In Persian]].

Fas'taki Kairaouine Camii Kütüphanesi önemli tarihi değere sahip olmasına rağmen erişim kısıtlamaları turizm potansiyelini sınırlandırmaktadır (Whitman, 2003).

İran'daki Erdebil Kütüphanesi ve Bam-e Yazd kompleksi, turistlere yönelik çok dilli kaynaklar sunarak kültürel turizme katkı sağlamaktadır. (Fallah, B. (2018). The only permanent tourism library in Yazd. [In Persian]. Erişim: <https://www.karnaval.ir/blog/only-permanenttourism-library-yazd>)

Asya'daki Yenilikçi Uygulamalar:

Çin'deki Hefei Çocuk Kütüphanesi seyahat temalı özel koleksiyonlar oluşturmuştur. (Fallah, B. (2018). The only permanent tourism library in Yazd. [In Persian]. Erişim: <https://www.karnaval.ir/blog/only-permanenttourism-library-yazd>)

Shenzhen Bölgesi'ndeki Nanshan Kütüphanesi dijital turizm veri tabanları geliştirmektedir (Li ve Liu, 2017)

Guilin Kütüphanesi kültür ve turizm entegrasyonunu sağlayan özel veri tabanları oluşturmuştur (Li ve Liu, 2017).

Avrupa ve Amerika'daki Durum:

New York Halk Kütüphanesi, şehrin diğer turistik cazibe merkezleriyle rekabet etmek durumundadır (Çavuş, 2025).

Avustralya Eyalet Kütüphanesi edebiyat turizmi alanında önemli bir rol oynamaktadır (Çavuş, 2025).

Yunanistan'daki Adamantios Koraes Kütüphanesi'nin turist rehberlerine dahil edilmesinin olumlu etkileri araştırılmıştır (Spentza ve Kyriakaki, 2013).

Kütüphaneler yerel ekonomik kalkınmaya hem kültürel mirası koruyarak hem de bilgi desteği sağlayarak katkıda bulunabilmektedir.

Tablo 9: Dünyadaki Kütüphane Türleri

Kütüphane Türü/Kapsam	Tahmini Sayı	Açıklama
Tüm Kütüphaneler (Kamu, Okul, Akademik, Özel, Araştırma)	2.800.000	Küresel ölçekte faaliyet gösteren tüm kütüphane türlerini kapsar.
Kamu ve Topluluk Kütüphaneleri	440.000	Halkın bilgiye erişimini sağlayan yerel ve ulusal düzeydeki kütüphaneler.
Okul Kütüphaneleri	2.300.000	İlk, orta ve lise düzeyinde hizmet veren kurumsal kütüphaneler.

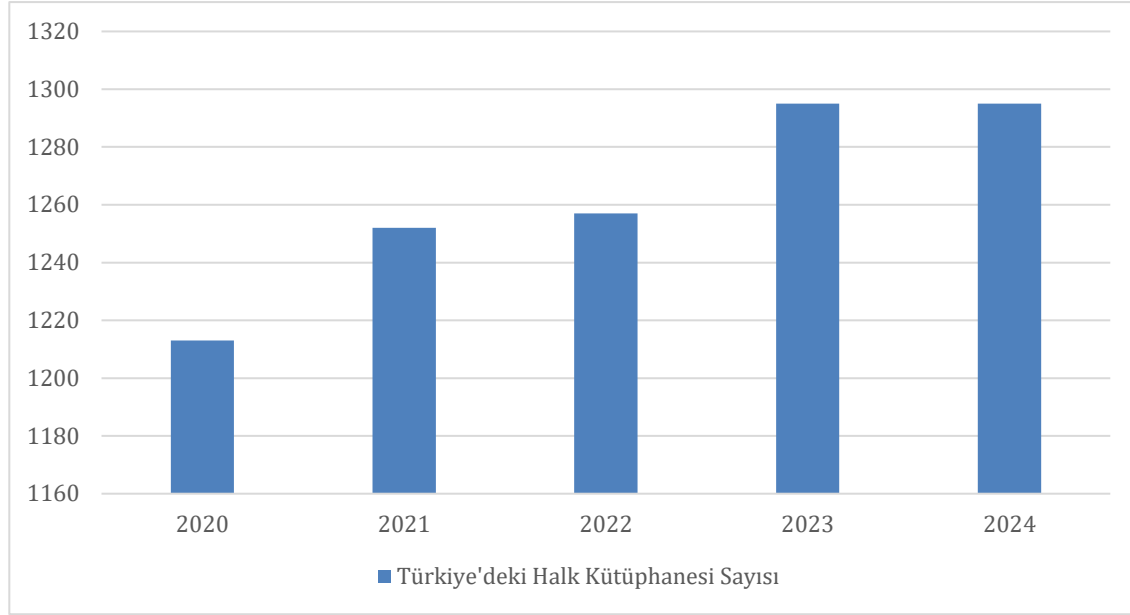
Akademik Kütüphaneler	86.000	Üniversite ve yükseköğretim kurumlarına bağlı araştırma kütüphaneleri.
Araştırma ve Özel Kurum Kütüphaneleri Araştırma ve Özel Kurum Kütüphaneleri	40.000	Kamu dışı, özel ve sivil toplum kuruluşlarına ait bilgi merkezleri.

Kaynak: (“IFLA Library Map of the World”, t.y.)

2.3.11. Türkiye de Kütüphane ve Turizm

Türkiye'deki kütüphaneler, turizm potansiyeli açısından önemli ancak henüz yeterince değerlendirilmemiş bir hazine konumundadır. Başta İstanbul'daki Beyazıt Devlet Kütüphanesi (1884) ve Süleymaniye Kütüphanesi olmak üzere, tarihi kütüphanelerimiz sadece nadir eser koleksiyonlarıyla değil, aynı zamanda Osmanlı mimarisinin eşsiz örneklerini sergilemeleriyle de dikkat çekmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, 2023 yılında Milli Kütüphane ve bağlı kuruluşlarını 1.2 milyonun üzerinde araştırmacı ve ziyaretçi ziyaret etmiştir. Özellikle yurt dışından gelen akademik turistler, el yazması eserlerin dijitalleştirilmesi projeleri sayesinde bu kaynaklara erişim imkânı bulmaktadır (“T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı”, 2024) Türkiye’deki halk kütüphanelerinin sayısı aşağıdaki grafikte (Grafik 3.) verilmiştir.

Grafik 3: Yıllara Göre Türkiye'deki Halk Kütüphanelerinin Sayısı

Kaynak: ("TÜİK", 2025)

Son yıllarda kütüphanelerin turizmdeki rolünü güçlendirmeye yönelik önemli adımlar atılmaktadır. Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin "Şehir Kütüphaneleri" projesi kapsamında hayata geçirilen Atatürk Kitaplığı, sadece bir araştırma merkezi olarak değil, kültür turizminin önemli bir durağı olarak hizmet vermektedir. 2024'te açılan Çankaya Belediyesi Nazım Hikmet Kütüphanesi ise modern mimarisi ve kültürel etkinlikleriyle hem yerel halka hem de turistlere hizmet veren bir cazibe merkezi haline gelmiştir. UNWTO'nun 2023 raporuna göre, kültür turistlerinin %35'i seyahatleri sırasında kütüphane ziyaret etmeyi talep etmekte, bu da Türkiye'nin bu alandaki potansiyelini ortaya koymaktadır (World Tourism Organization (UNWTO), 2019).

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kütüphaneler giderek "çok işlevli kültür mekânları" olarak tasarlanmaktadır. Restorasyon ve yeniden işlevlendirme yoluyla tarihî yapılar, bilgi, sanat ve sosyal etkileşimin buluşma noktalarına dönüştürülmektedir. İstanbul'daki SALT Galata, bu dönüşümün öncü örneklerindendir. Eski Osmanlı Bankası binasında hizmet veren yapı, araştırma kütüphanesi, sergi alanı, arşiv merkezi, sinema salonu ve kafe işlevlerini bir araya getirerek kentin kültür turizmi haritasında özel bir yer edinmiştir (Circle, t.y.; "Daily Sabah", 2023)

Üsküdar'daki Nevmekân Sahil Kütüphanesi de restore edilmiş tarihî bir binada modern kütüphane, sergi ve sosyal alan işlevlerini bütünleştirerek hem yerel halk hem de turistler için önemli bir cazibe merkezi haline gelmiştir. Üsküdar Belediyesi verilerine göre kütüphane, 100.000'e yakın kitap koleksiyonu ve çok dilli içerikleriyle dikkat çekmektedir ("T.C. Üsküdar Belediyesi", 2024).

Bu örnekler, kütüphanelerin bilgi üretiminin yanı sıra kültürel üretime ve turistik deneyime de katkı sunduğunu göstermektedir. Ankara'daki Millet Kütüphanesi ve Nazım Hikmet Kütüphanesi de benzer şekilde sadece okuma alanı olarak değil, etkinlik ve sergi işlevleriyle kültürel çekim merkezleri haline gelmiştir. Konya'daki Yusuf Ağa Kütüphanesi ise el yazması koleksiyonları ve Selçuklu mimarisıyla tarihî kütüphaneler turizminin Anadolu'daki önemli örneklerindendir.

Bu çerçevede, Beyşehir'deki Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı da benzer bir kültürel dönüşümü hedeflemektedir. Konya Valiliği tarafından restore edilen yapı, kütüphane, kültür ve sanat işlevlerini bir araya getirerek Beyşehir'in kültürel yaşamını zenginleştirecek, bilgiyle estetiği buluşturan bir odak noktası oluşturacaktır. SALT Galata ve Nevmekân örneklerinde olduğu gibi, bu model de tarihî bir yapının yeniden işlevlendirilmesi ile kültür turizmi için yeni bir durak yaratma potansiyeli taşımaktadır. Yapının hizmete açılması hem yerel halkın hem de Konya ve çevresine gelen ziyaretçilerin tarihî dokuda kültürel deneyim yaşamasına olanak sağlayacak; böylece Beyşehir, Anadolu'nun gelişen kültür turizmi ağında değerli bir yer edecektir.

2.3.12. Konya'da Kütüphane ve Turizm

Konya, sahip olduğu tarihî miras, güçlü kültürel altyapı ve köklü eğitim kurumlarıyla Türkiye'nin kültür turizmi açısından en önemli şehirlerinden biridir. Şehir, müzeleri, kültürel yapıları ve kütüphaneleri aracılığıyla yerli ve yabancı ziyaretçilere çok katmanlı bir kültürel deneyim sunmaktadır. UNESCO Öğrenen Şehirler Ağı'nda yer alan Konya, yaşam boyu öğrenme, bilgi paylaşımı ve kültürel katılım konularında gösterdiği gelişimle, bu çok boyutlu kültürel yapısını uluslararası düzeyde de görünür kılmaktadır (UNESCO, 2023).

Tablo 10: Türkiye'deki Öğrenen Şehirler

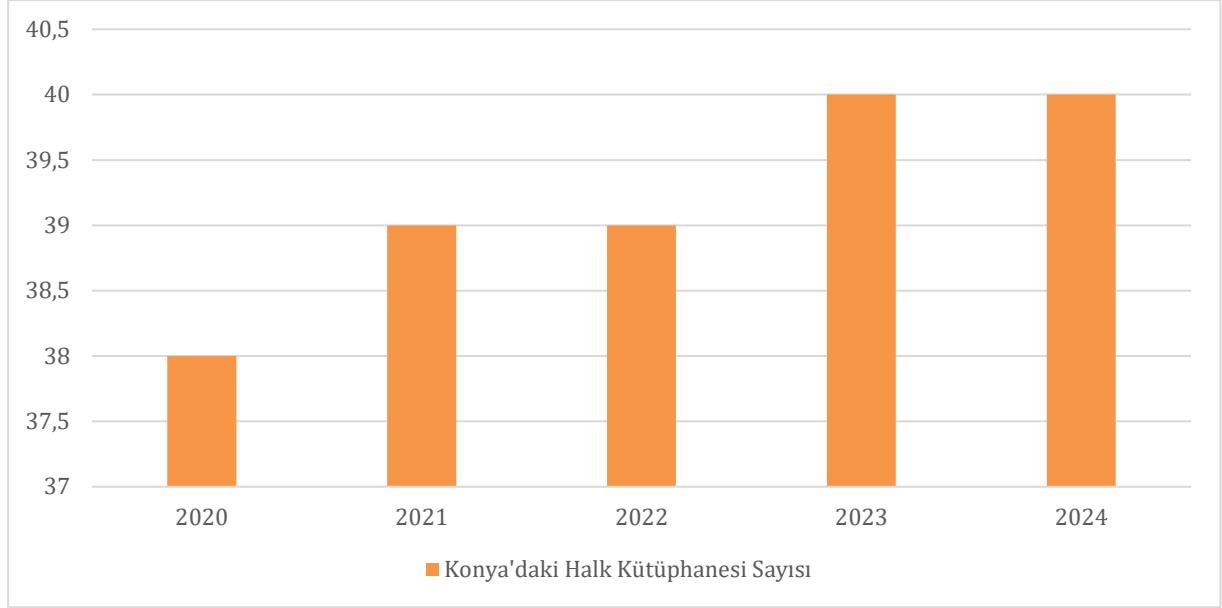
Ülkemizdeki Öğrenen Şehirler

Eskişehir (2016)
Konya (2017)
Hatay (2019)
Afyon (2020)
Balıkesir (2020)
İzmir (2020)
Bursa (2022)
Sakarya (2022)
Yozgat (2022)

Kaynak: (UNESCO, 2023).

2024 yılı itibarıyla Konya'daki halk kütüphanelerinin sayısı 39'dur ve bu kütüphanelerden 1 milyon 402 bin 833 kişi yararlanmıştır. Aynı yıl, kütüphanelere kayıtlı üye sayısı 212 bin 294 olarak kaydedilmiştir (TÜİK, 2024). Bu veriler, Konya'nın bilgiye erişim kültürü ve okuma alışkanlığı açısından Türkiye ortalamasının üzerinde bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Şehir merkezinde yer alan Yusuf Ağa Yazma Eser Kütüphanesi, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait nadir el yazmalarıyla hem araştırmacılar hem de turistler için özel bir cazibe noktasıdır. Arapça, Farsça ve Osmanlıca el yazmalarından oluşan koleksiyon, dijitalleştirme çalışmaları sayesinde hem bilimsel hem de turistik ziyaretlerde erişilebilir hale getirilmiştir. Konya'daki halk kütüphanelerinin sayısı aşağıdaki grafikte (Grafik 4.) verilmiştir.

Grafik 4: Yıllara Göre Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

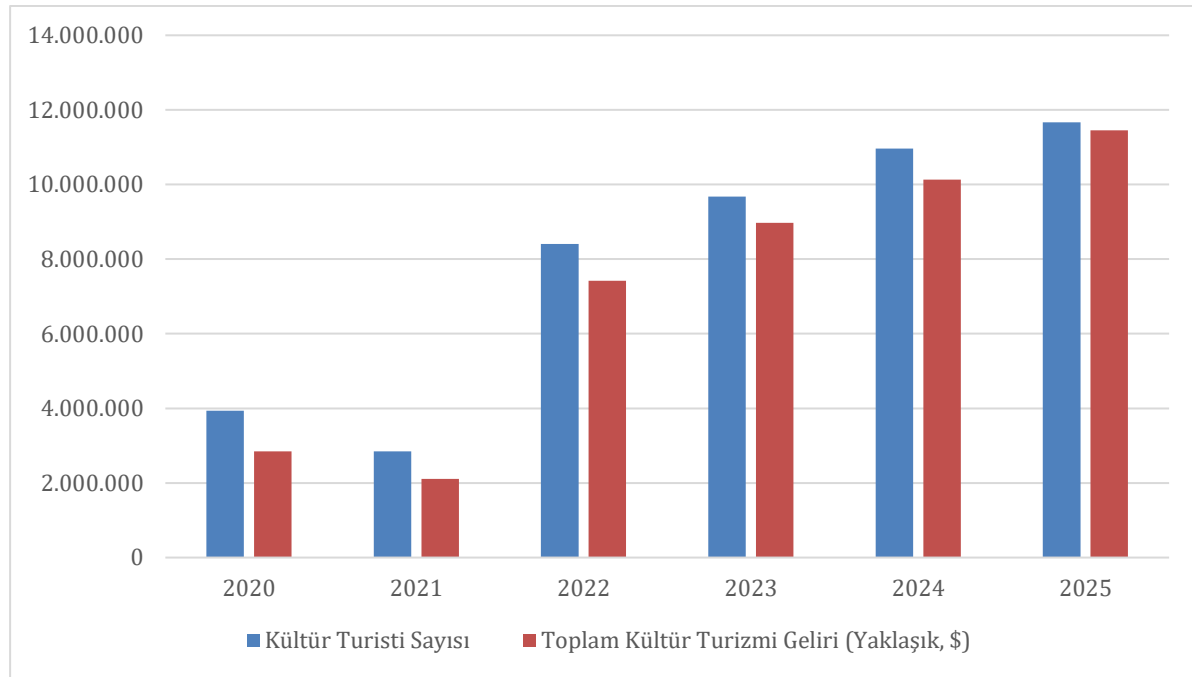
Kütüphanelerin yalnızca bilgi merkezleri değil, aynı zamanda kültürel etkileşim alanları olarak konumlanması, Konya’nın turizm vizyonu ile doğrudan örtüşmektedir. Her yıl düzenlenen Konya Kitap Günleri ve Kültür Yolu Etkinlikleri, kütüphaneler etrafında şekillenen bir kültürel ağ oluşturmakta; atölye, söyleşi ve sergi programlarıyla hem yerli halkın hem de ziyaretçilerin katılımını artırmaktadır. Bu bütüncül yaklaşım, UNESCO Öğrenen Şehirler Ağı’nın öngördüğü “yaşam boyu öğrenme odaklı şehir” modelinin yerel bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Bu yeni model, bilgiye erişim kadar kültürel deneyimi de merkezine alan çok katmanlı bir turizm anlayışını desteklemektedir. Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı’nın Beyşehir’de hizmete girmesiyle birlikte, Konya tarihî yapılar aracılığıyla yeniden işlevlendirilmiş kütüphaneler zincirine bir halka daha ekleyecek; kültür turizmi stratejisinde bilgi mekânlarının etkinliğini artıracaktır. Böylelikle kütüphaneler, Konya’nın kültürel markalaşma sürecinde yalnızca bilgi kurumları değil, aynı zamanda “deneyim mekânları” olarak değerlendirilecektir.

2.4 Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep

Kültür ve turizm sektörü, yaratıcı endüstrilerden turistik deneyimlere kadar uzanan geniş bir yelpazede, modern ekonominin en önemli hizmet ihracatı kalemlerinden biridir. Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı projesi, geleneksel bir mal ihracatı yapmasa da yaratacağı çekim gücü ve sunduğu nitelikli hizmetlerle Türkiye'nin kültür-turizm gelirlerine önemli bir katkı sağlama potansiyeli taşımaktadır.

Grafik 5: Yıllara Göre Türkiye Kültür Turizmi Verileri

Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Tablo 11: 2024 Yılı Konya Merkez İlçeleri Turizm Tesisleri Verileri

Gösterge	Yabancı	Yerli	Toplam
Tesise Geliş Sayısı	174.807	666.669	841.476
Geceleme Sayısı	246.122	923.196	1.169.318
Ortalama Kalış Süresi (Gün)	1,41	1,38	1,39
Doluluk Oranı (%)	6,22	25,61	31,83

Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Tablo 12: 2024 Yılı Beyşehir İlçesi Turizm Tesisleri Verileri

Gösterge	Yabancı	Yerli	Toplam
Tesise Geliş Sayısı	1.650	11.068	12.718
Geceleme Sayısı	2.626	15.131	17.757
Ortalama Kalış Süresi (Gün)	1,59	1,37	1,40
Doluluk Oranı (%)	3,54	20,40	23,94

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

2024 yılı verilerine göre Konya merkez ilçeleri ile Beyşehir ilçesi turizm performansı arasında belirgin bir ölçek farkı bulunmaktadır. Konya merkez ilçelerinde toplam 841.476 ziyaretçi ağırlanırken, Beyşehir’de bu sayı 12.718 olarak gerçekleşmiştir. Bu fark, Konya kent merkezinin kültür turizmi, inanç turizmi ve kongre faaliyetlerindeki ağırlığından kaynaklanmaktadır.

Geceleme sayısı açısından da benzer bir eğilim görülmektedir. Merkez ilçelerde 1.169.318 geceleme gerçekleşirken, Beyşehir’de bu rakam 17.757 olmuştur. Ancak Beyşehir’de yabancı turistlerin ortalama kalış süresi (1,59 gün), Konya merkez ortalamasının (1,41 gün) üzerindedir. Bu durum, göl çevresi ve doğal alan turizminin Beyşehir’de daha uzun süreli konaklamayı teşvik ettiğini göstermektedir.

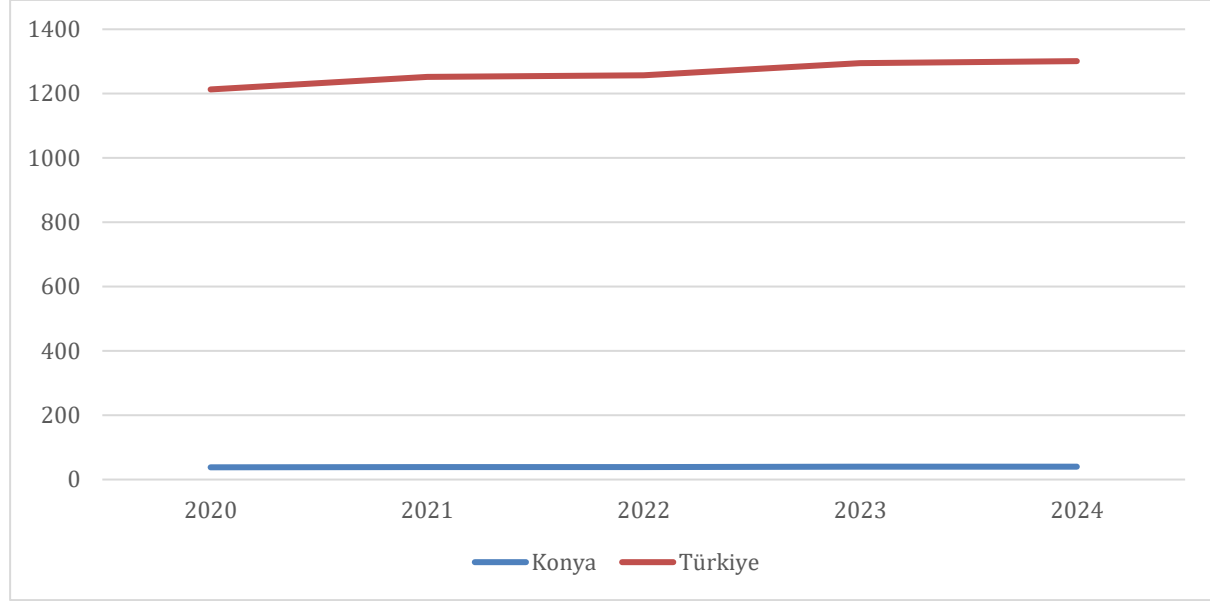
Doluluk oranı incelendiğinde Konya merkez ilçelerinde %31,83, Beyşehir’de ise %23,94 seviyesindedir. Merkez ilçelerdeki yüksek doluluk, mevcut konaklama altyapısının ve ulaşım olanaklarının gelişmişliğiyle ilişkilidir. Beyşehir’de ise potansiyel yüksek olmakla birlikte tesis sayısı ve tanıtım eksikliği nedeniyle mevcut kapasitenin tam kullanılmadığı görülmektedir.

Tablo 13: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	38	1213
2021	39	1252
2022	39	1257
2023	40	1295
2024	40	1301

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

Grafik 6: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanesi Sayısı

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

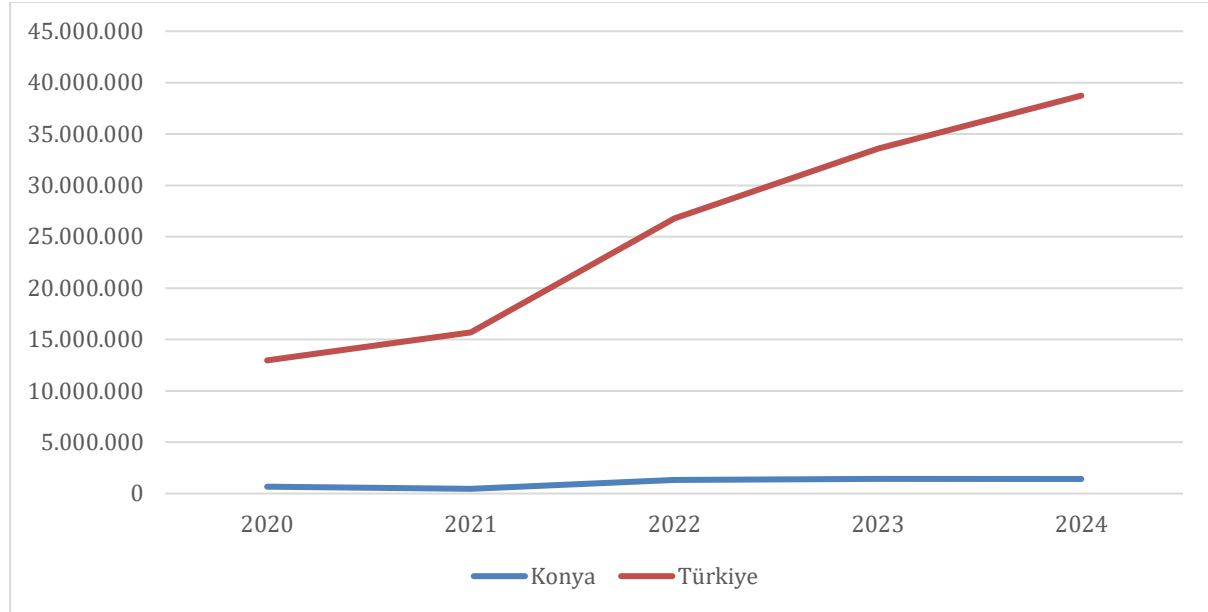
2020–2024 dönemine ait veriler, Türkiye genelinde halk kütüphanesi sayısının 1.213’ten 1.301’e yükseldiğini göstermektedir. Konya’da ise bu sayı 38’den 40’a çıkarak istikrarlı bir artış eğilimi sergilemiştir. Bu veriler, ülke genelinde olduğu gibi Konya’da da bilgiye erişim altyapısının güçlendiğini ve kütüphanelerin toplumsal yaşamda daha görünür hale geldiğini ortaya koymaktadır.

Konya’nın UNESCO “Öğrenen Şehirler Ağı” içinde yer alması, kütüphane yatırımlarının stratejik öncelik kazanmasını sağlamıştır. Bu eğilim, Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı gibi çok işlevli kültür ve kütüphane yapılarının hem yerel halk hem de ziyaretçiler için artan bir ihtiyaç haline geldiğini desteklemektedir.

Tablo 14: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanelerindeki Kullanıcı Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	657,500	12,962,119
2021	457,481	15,683,134
2022	1,320,063	26,788,378
2023	1,425,871	33,561,919
2024	1,402,833	38,737,705

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

Grafik 7: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Halk Kütüphanelerindeki Kullanıcı Sayısı

Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

Grafik 6 ve Grafik 7, 2020–2024 yılları arasında Türkiye ve Konya'daki halk kütüphaneleri ile kullanıcı sayılarını birlikte göstermektedir.

Verilere göre kütüphane sayısındaki artış sınırlı kalırken, kullanıcı sayısında Türkiye genelinde özellikle 2022 yılından itibaren belirgin bir yükselme yaşanmıştır. Konya'da ise bu oran kütüphane artışıdaki gibi orantılı yaşanmıştır.

Konya'daki kullanıcı sayısındaki artış, dijital hizmetlerin ve etkinlik temelli kütüphane anlayışının yaygınlaşmasıyla ilişkilidir. Bu eğilim, kütüphanelerin bilgi merkezlerinden kültürel etkileşim alanlarına dönüşümünü destekleyen bir gelişmeyi göstermektedir.

Tablo 15: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Kültür ve Turizm Bakanlığı'na Bağlı Müze Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	10	205
2021	10	210
2022	10	211
2023	10	212
2024	9	217

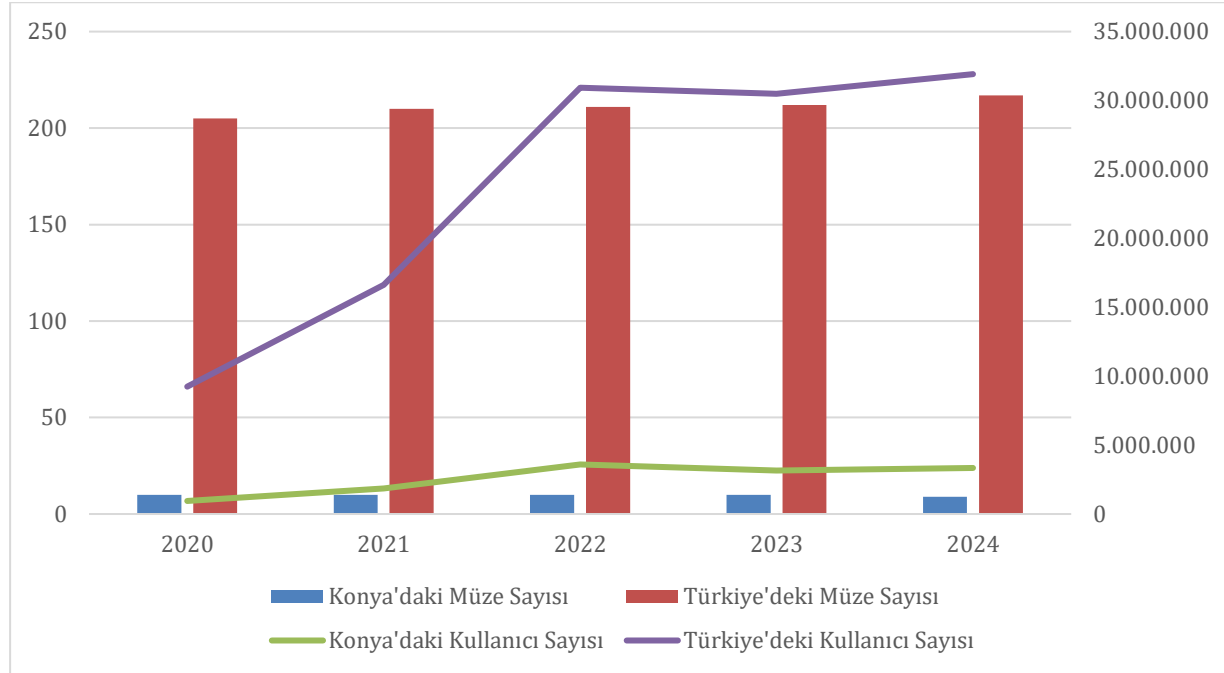
Kaynak: (“TÜİK”, 2025).

Tablo 16: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Kültür ve Turizm Bakanlığı'na Bağlı Müze Ziyaretçi Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	946.710	9.241.912
2021	1.845.414	16.635.380
2022	3.596.113	30.932.311
2023	3.158.939	30.488.975
2024	3.349.142	31.913.807

Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Grafik 8: Konya ve Türkiye'deki KTB'ye Bağlı Müze Sayısı ve Kullanıcı Oranları

Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Grafik 8, 2020–2024 yılları arasında Konya ve Türkiye genelinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müze sayısı ile kullanıcı oranlarındaki değişimi göstermektedir.

Verilere göre Türkiye genelinde müze sayısı 200 civarında sabit kalırken, kullanıcı sayısında özellikle 2022 yılından itibaren belirgin bir artış yaşanmıştır. Bu artış, pandemi sonrası kültürel turizmin yeniden canlanması ve dijital tanıtım faaliyetlerinin etkisiyle açıklanabilir.

Konya özelinde ise müze sayısı sınırlı artış göstermesine rağmen kullanıcı sayısında sürekli bir yükseliş gözlenmiştir. Bu durum, Konya'daki müzelerin kültür turizmi destinasyonlarına entegrasyonunun güçlendiğini ve yerel halkla etkileşim kapasitesinin arttığını göstermektedir. Genel olarak grafik hem ulusal hem de yerel düzeyde kültürel katılımın artış eğiliminde olduğunu, müzelerin turizmle bütünleşen önemli cazibe merkezleri haline geldiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 17: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Özel Müze Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	7	289
2021	7	309
2022	7	341
2023	6	376
2024	6	401

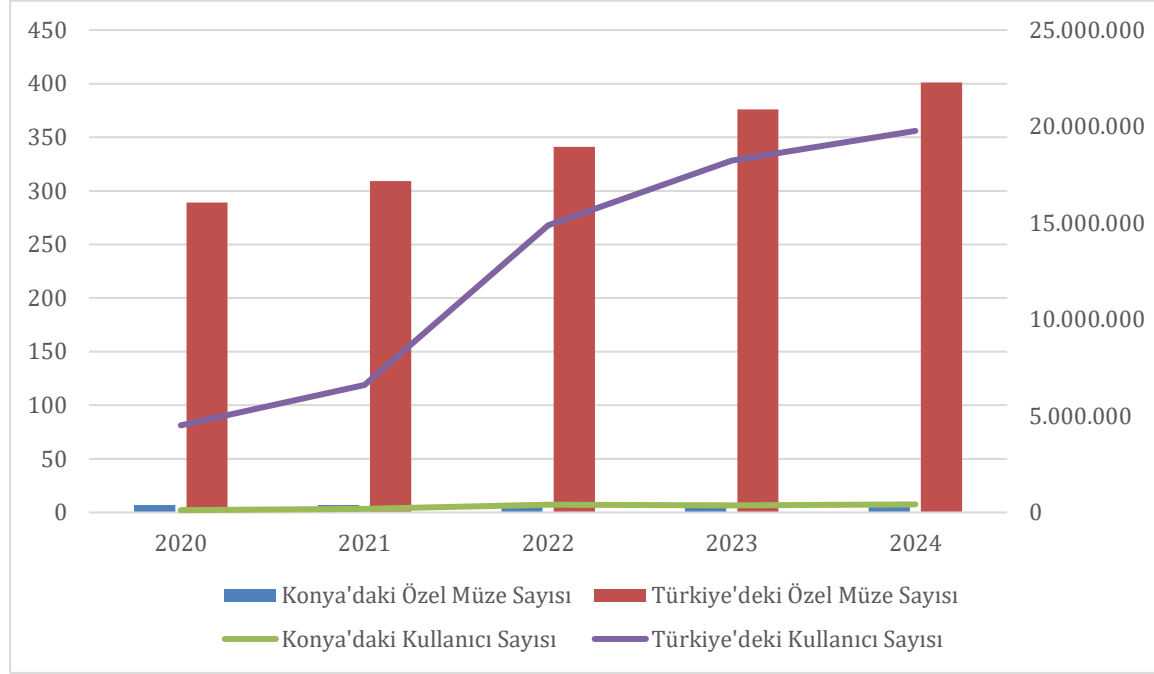
Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Tablo 18: Yıllara Göre Türkiye ve Konya'daki Özel Müze Ziyaretçi Sayısı

Yıllar	Konya	Türkiye
2020	119.175	4.514.571
2021	179.479	6.609.937
2022	405.011	14.890.214
2023	369.064	18.236.130
2024	416.734	19.774.549

Kaynak: ("TÜİK", 2025).

Grafik 9: Konya ve Türkiye'deki Özel Müze Kullanıcı Sayısı

Kaynak: ("TÜİK", 2025)

Türkiye genelinde özel müze sayısı her yıl düzenli biçimde artarak kültür sektöründeki özel girişimlerin güçlendiğini ortaya koymaktadır. Bu artış, kültürel mirasın korunmasında kamu-özel iş birliklerinin etkili hale geldiğini göstermektedir.

Konya'da ise özel müze sayısındaki artış sınırlı olmakla birlikte kullanıcı sayısında sürekli bir yükselme eğilimi görülmektedir. Bu durum, Konya'daki özel müzelerin hem yerel halk hem de turistler tarafından daha fazla ilgi gördüğünü ve müzelerin kültürel deneyim merkezleri haline geldiğini göstermektedir.

Genel eğilim, Türkiye'de özel müzeciliğin geliştiğini ve bu alanın kültür ekonomisi ile turizm sektörüne önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır.

2.5 Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini

Bu bölümde, Süleyman Sırrı Koydemir Konağı Kültür ve Sanat Kompleksi'nin önümüzdeki 5 yıl için performans projeksiyonları sunulmaktadır. Geleneksel bir imalat projesindeki "üretim miktarı" ve "kapasite" kavramları, bu hizmet sektörü projesi için sırasıyla yıllık ziyaretçi sayısı ve maksimum hizmet kapasitesi olarak ele alınmıştır. Talep tahmini ise kültür turizmi

pazarındaki mevcut eğilimler, bölgesel kalkınma projeleri ve ulusal turizm stratejileri ışığında şekillendirilmiştir.

2.5.1. Hizmet Çeşitliliği (Ürün Portföyü)

Proje kapsamında ziyaretçilere aşağıdaki temel hizmetler sunulacaktır:

- Müze, Sergi ve Deneyim Alanı Ziyareti
- Kütüphane ve Okuma Salonu Kullanımı
- Dijital Çalışma Alanı
- Açık Hava Etkinlikleri (Konser, Tiyatro, Geçici Sergiler)
- Kafe ve Dinlenme alanı

Proje, kültür, sanat ve öğrenmeyi bir araya getiren çok işlevli bir yapıyı hedeflemektedir. Ziyaretçiler müze, sergi ve deneyim alanlarında tarihsel ve sanatsal içeriklerle etkileşim kurabilecek; kütüphane ve okuma salonlarında bireysel veya ortak çalışma ortamlarından yararlanabilecektir. Ayrıca dijital çalışma alanlarıyla çağdaş bilgiye erişim kolaylaştırılacak, açık hava etkinlikleriyle mekânın sosyal canlılığı artırılacaktır. Kafe ve dinlenme alanı ise ziyaretçilerin sosyalleşme ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılayarak yapının bütüncül bir deneyim merkezi olmasını sağlayacaktır.

2.5.2. Pazar ve Talep Analizi

Bu kısımda, projenin hedeflediği pazar ve bu pazardaki talep dinamikleri analiz edilecektir

Hedef Pazar ve Müşteri Segmentasyonu:

- Yerel Ziyaretçiler (Beyşehir, Konya)
- Yurt İçi Turistler (Konya'yı ziyaret eden diğer şehir sakinleri)
- Uluslararası Turistler (Kültür turizmi odaklı)
- Özel Gruplar (Okul turları, akademik geziler, kurumsal etkinlikler)

Talep Tahmini ve Büyüme Projeksiyonları: Yukarıdaki segmentlere göre, önümüzdeki 5 yıl için yıllık bazda talep tahmini yapılacaktır. Bu tahmin, aşağıdaki faktörlere dayandırılacaktır.

Ekonomik Konjonktür: Türkiye turizminde 2023 sonrası toparlanmanın istikrarlı bir şekilde süreceği ve ortalama %5'lik bir büyüme yaşanacağı varsayılmıştır.

Sektörel Gelişmeler: Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın "Kültür Rotası" ve "Yavaş Şehir" projelerinin, Beyşehir gibi destinasyonlara olan ilgiyi artırması beklenmektedir.

Bölge Potansiyeli: Konya'nın kültür turizmi potansiyelinin, Mevlâna Müzesi odaklı turizmin yanı sıra, Beyşehir gibi alternatif destinasyonlara doğru yayılması öngörülmektedir.

Nüfus ve Eğilimler: Yerli turistlerde deneyim odaklı, otantik ve sakin destinasyonlara yönelik artan talep göz önünde bulundurulmuştur.

Tahmini Pazar Payı: Konağın, Konya'nın toplam müze ziyaretçilerinden başlangıçta %0,7 ile başlayan ve kademeli olarak artan bir pazar payı elde edeceği varsayılmıştır.

2.5.3. Yıllık Ziyaretçi Sayısı (Üretim Miktarı) Projeksiyonu

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı'nın, Konya'nın toplam müze ziyaretçilerinin sadece %1'ini çekmeyi başarması durumunda dahi yıllık 30.000+ ziyaretçiye ulaşması mümkündür. Konya müzelerinin 2009-2024 dönemine ait ziyaretçi sayıları, Holt-Winters Üstel Düzleştirme yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve Süleyman Sırrı Koydemir Konağı için 5 yıllık ziyaretçi tahmini aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

Tablo 19: Holt-Winters Üstel Düzleştirme yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı için 5 yıllık ziyaretçi tahmini

Yıl	Konya Tahmini Genel Ziyaretçi	Konağın Hedef Pazar Payı	Konağın Hedef Yıllık Ziyaretçi Sayısı
2026	~3,100,000	0.70%	21.700
2027	~3,150,000	0.85%	26.775
2028	~3,190,000	1.00%	31.900
2029	~3,225,000	1.15%	37.088

Bu hedefler, mevcut Konya müze ziyaretçi potansiyelinden makul bir pay alınabileceğini, aynı zamanda kütüphane ve kafe gibi birimlerin fiziksel kapasitelerinin kademeli olarak doldurulabileceğini göstermektedir. Projenin başarısı, sunduğu hizmet çeşitliliği (müze + kütüphane + kafe + açık alan) ile ziyaretçiyi daha uzun süre tutabilmesi ve tekrar ziyareti teşvik etmesine bağlı olacaktır.

2.6 Girdi Piyasası

Kültür turizmi ve deneyim odaklı bir yatırım olması nedeniyle, bu projenin girdi analizi geleneksel imalat sektöründen farklılık göstermektedir. Yatırımın odağı somut ürünlerden ziyade hizmet üretimi olduğu için, girdi piyasası analizi daha çok operasyonel sürekliliği sağlayacak kaynaklar üzerinden şekillendirilmiştir. Bu kapsamda, işletme aşamasında ihtiyaç duyulacak temel girdi türleri ve özellikleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 20: Süleyman Sırrı Bey Kültür Konağında İşletme Aşamasında İhtiyaç Duyulacak Temel Girdi Türleri ve Özellikleri

Girdi Türü	Açıklama ve Temin Kaynağı
Kültürel İçerik ve Bilgi	Süleyman Sırrı Bey'e ait tarihi belge, fotoğraf ve objeler ile Beyşehir yöresine ait kültürel miras bilgisi; aile arşivi, Konya Müze Müdürlüğü ve yerel tarih araştırmacılarından sağlanabilir.
Sergi ve Teknoloji Ekipmanları	Müze vitrinleri, interaktif ekranlar, aydınlatma, ses ve güvenlik sistemleri; İstanbul veya Ankara'daki uzman tedarikçilerden temin edilebilir, yüksek teknolojik ürünler için sınırlı ithalat gerekebilir.
Yazılım ve Dijital Sistemler	Web sitesi, online biletleme sistemi, sanal tur yazılımı ve dijital arşiv yönetim sistemi; yerel veya ulusal yazılım firmaları ile anlaşma yapılarak temin edilebilir.
Kafe İşletme Malzemeleri	Kahve, çay, yerel atıştırmalıklar ve temizlik ürünleri; öncelikle Beyşehir ve Konya'daki yerel üreticiler ve toptancılardan tedarik edilebilir.
Kütüphane Kaynakları	Konya ve kültür tarihine ilişkin basılı ve dijital yayınlar; yayınevleri, sahaflar ve bağış yoluyla oluşturulabilir.
Temizlik ve Hijyen Ürünleri	Genel temizlik malzemeleri, tuvalet kâğıdı, havalandırma filtreleri ve dezenfektanlar; Konya'daki toptancı veya temizlik malzemesi satıcılarından düzenli olarak tedarik edilebilir.

Etkinlik ve Organizasyon Hizmetleri	Açık hava konserleri, geçici sergiler, özel lansmanlar ve atölye çalışmaları için dışarıdan ses-ışık teknisyeni, etkinlik koordinatörü veya güvenlik ekibi hizmeti alınabilir; Konya merkezli etkinlik şirketleri ile çalışılabilir.
İnsan Kaynağı	Küratör, rehber, kütüphaneci, eğitmen ve idari personel; Konya'daki üniversiteler ve yerel istihdam havuzundan karşılanabilir.

Bu yapı, projenin sürdürülebilir bir şekilde işletilmesi için gerekli olan temel kaynak çeşitliliğini ve bu kaynakların büyük ölçüde yerel ve ulusal tedarik zincirinden karşılanabileceğini göstermektedir.

2.7 Pazar ve Satış Analizi

2.7.1. Konya'nın Stratejik Üstünlükleri

Kültürel Miras Başkenti: Mevlâna Müzesi ile yılda 3 milyondan fazla ziyaretçi çeken küresel bir marka olması, kentin kültür turizmi rotalarındaki yerini güçlendirmektedir.

Akademik ve Entelektüel Altyapı: Selçuk Üniversitesi ve KTO Karatay Üniversitesi ile güçlü bir akademik çekim merkezi olması, konağın hedef kitlesindeki eğitilmiş ziyaretçi potansiyelini artırmaktadır.

Mistik Turizm Koridoru: Tasavvuf kültürüne ilgi duyan yerli ve yabancı turistler için bir çekim merkezi olması, konağın kültürel temalı deneyimine olan ilgiyi artıracaktır.

2.7.2. Beyşehir'in Stratejik Üstünlükleri

Doğal ve Kültürel Sinerji: Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü'nün yarattığı doğal cazibe ile Eşrefoğlu Camii gibi önemli bir Selçuklu mirasının bir arada bulunması, ziyaretçilere "tarih ve doğa" temalı bütünleşik bir deneyim sunma fırsatı vermektedir.

Otantik ve Sakin Atmosfer: Konağın, yoğun kent turizminin gürültüsünden uzak, ziyaretçilerin sakin ve derinlemesine bir kültürel deneyim yaşayabileceği bir ortam sunması önemli bir rekabet avantajıdır.

Yerel Hafıza ve Aidiyet Duygusu: Süleyman Sırrı Koydemir gibi yerel bir şahsiyetin yaşam öyküsünü konu alması, hem yerel halkta aidiyet duygusunu güçlendirecek hem de destinasyonu farklılaştıran bir unsur olacaktır.

2.7.3.Hizmetin Pazar Analizi

Tablo 21: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağının Muadilleriyle Kıyaslanması

Kriter	Süleyman Sırrı Koydemir Konağı	Depo No:4 (Rakip)	Hoş Kubbe Kütüphanesi (Rakip)
İşlev Çeşitliliği	Kütüphane + Sergi Alanı + Kafe + Açık Etkinlik Alanı	Sanat Galerisi + Kafe + Konferans Salonu + Sergi Alanı	Kütüphane + Çocuk Kütüphanesi + Kafe + Sessiz/Sesli Çalışma Alanları
Özgünlük	Yerel Tarih, Mimari Miras ve Kültürel Kimlik Temelli	Çağdaş Sanat Odaklı, Minimal Tasarım Anlayışı	Modern Kütüphane Konsepti, Kullanıcı Odaklı Mekânsal Çeşitlilik
Hedef Kitle	Yerel Halk, Aileler, Kültür Turistleri	Gençler, Sanatseverler	Öğrenciler, Akademisyenler
Deneyim Çeşitliliği	Kültürel, Sosyal, Dijital, Sanatsal	Görsel, Sosyal	Sessiz ve Entelektüel Deneyim, Öğrenme Odaklı Atmosfer
Maliyet Avantajı	Ücretsiz Giriş	Ücretli Sergi Girişi ve Hizmet Alanları	Ücretsiz Giriş, Sınırlı Kapasite
Zayıf Yönler	Marka Bilinirliği Düşük	İçerik Değişken, Yerel Bağ Zayıf	İşlev ve Deneyim Çeşitliliği Sınırlı

Tablo 21, Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı'nın Konya'daki benzer işlevli iki yapı olan Depo No:4 ve Hoş Kubbe Kütüphanesi ile karşılaştırmasını ortaya koymaktadır.

Depo No:4, çağdaş sanat odaklı bir galeri olup, kafe ve konferans salonu gibi destekleyici alanlara sahiptir. Yapı, Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı gibi tarihi bir yapı olup restore edilerek yeniden işlevlendirilmiştir. Hoş Kubbe Kütüphanesi ise modern kütüphane konseptiyle sessiz, öğrenme ve araştırma odaklı bir deneyim sunmakta, ancak sosyal ve kültürel etkileşim boyutu sınırlı kalmaktadır.

Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı bu iki modelin kesişiminde yer almakta hem kütüphane hem de kültürel etkinlik, sergi ve sosyal paylaşım alanlarını bütünleştirerek çok işlevli bir yapı sunmaktadır. Ayrıca yerel mimari mirasa dayalı kimliğiyle özgünlük kazanmakta, halk, öğrenciler ve turistler gibi farklı grupları bir araya getirmektedir.

Sonuç olarak Koydemir Konağı, Depo No:4'ün sanatsal dinamizmini ve Hoş Kubbe'nin araştırma odaklı yapısını birleştirerek Konya'nın kültürel turizminde bütüncül, toplumsal ve sürdürülebilir bir merkez olma potansiyeline sahiptir.

2.7.4. Hedef Pazar ve Ziyaretçi Analizi

2.7.4.1. Birincil Pazar (Yerel ve Bölgesel)

Yerel Halk ve Aileler: Hafta sonu aktivitesi arayan, kentin kültürel mirasını tanımak isteyen Beyşehir ve Konya sakinleri. Kafe ve sakin bahçe alanı bu kitle için temel çekiciliktir.

Öğrenci Grupları: Konya'daki üniversite ve liselerden, kültürel ve tarih projeleri için düzenli ziyaretler.

2.7.4.2. İkincil Pazar (Ulusal)

Kültür ve Tarih Meraklıları: Kişisel tarih ve yerel kültür temalı, otantik deneyimler arayan, eğitimli yetişkinler.

Alternatif Turistler: Kalabalık turistik noktalar dışında, sakin ve kişisel deneyimler peşinde koşan yerli turistler.

2.7.4.3. Üçüncül Pazar (Uluslararası)

Kültürel Derinlik Arayan Turistler: Mevlâna Müzesi gibi ana destinasyonları ziyaret eden, ancak daha otantik ve yerel hikayelerle temas kurmak isteyen yabancı turistler.

Akademik Ziyaretçiler: Yerel tarih, kültür ve mimari üzerine araştırma yapan uluslararası akademisyenler ve öğrenciler.

2.7.5. Pazarlama ve Tanıtım Stratejisi

2.7.5.1. Dijital Varlık ve İçerik Stratejisi

Etkileşimli Web Sitesi: Konağın hikayesini anlatan, sanal tur imkânı sunan, etkinlik takviminin bulunduğu profesyonel bir web sitesi.

Sosyal Medya Hikayeciliği: Süleyman Sırrı Bey'in hayatından kesitler, Konağın restorasyon süreci, kütüphanedeki nadir eserler gibi içeriklerle Instagram ve YouTube'da düzenli paylaşımlar.

Yerel Kültür Blogu: Beyşehir'in tarihi, kültürü ve mutfağı üzerine içerikler üreten bir blog oluşturulması.

2.7.5.2. İş Birlikleri ve Ağ Oluşturma

Konya Turizm Acenteleri ile Protokoller: Mevlâna Müzesi turlarının ardından alternatif bir rota olarak tur programlarına dahil edilmesi.

Yerel Otel ve Konaklama İşletmeleri ile Anlaşmalar: Misafirlere yönelik tanıtım broşürleri ve öneri listelerinde yer almak.

Eğitim Kurumları ile İş Birlikleri: Üniversitelerin tarih, sanat tarihi ve kütüphanecilik bölümleri ile proje bazlı çalışmalar.

2.7.5.3. Etkinlik Temelli Tanıtım

Yazar Buluşmaları ve Söyleşiler: Konağın kütüphane atmosferinde edebiyat etkinlikleri düzenlenmesi.

Müzik ve Performans Sanatları: Konağın bahçesinde, küçük ölçekli, akustik konserler ve tiyatro performansları.

3. TEKNİK ANALİZ

3.1 Kuruluş Yeri Seçimi

3.1.1. Yatırım Konusunun İl ve İlçe Açısından Önemi

Konya ili, sahip olduğu köklü tarihî miras ve kültürel derinlikle Türkiye'nin en önemli turizm destinasyonlarından biridir. Süleyman Sırrı Koydemir Konağı, bu zengin kültürel dokunun bir parçası olarak, Konya'nın turizm çeşitliliğine katkı sağlayacak önemli bir kültür yatırıdır. Proje, Mevlâna Müzesi gibi kitlesel turizm odaklarından farklı olarak, yerel bir ailenin hikâyesi ve Beyşehir'in sosyal tarihi üzerinden daha kişisel ve derinlemesine bir kültürel deneyim sunmayı amaçlamaktadır.

Beyşehir ilçesi ise, Türkiye'nin en büyük tatlı su gölüne ev sahipliği yapması ve Eşrefoğlu Camii gibi önemli bir Selçuklu mirasını barındırması nedeniyle doğal ve kültürel turizm potansiyeli yüksek bir bölgedir. Bu konağın Beyşehir'de hayata geçirilmesi, ilçenin turizm profilini zenginleştirecek, ziyaretçilere "tarih, kültür ve doğa" üçlüsünü bir arada sunma imkânı yaratacak ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunacaktır.

Şekil 2: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Planlama Alanı

3.1.2. Kuruluş Yeri Tercihinin Gerekçeleri

Hamidiye Mahallesi, 42700 Beyşehir/Konya adresindeki mevcut tarihi konağın aşağıdaki nedenlerle en uygun yer olduğuna karar verilmiştir:

Orijinal Mekân ve Otantisite: Konağın, Süleyman Sırrı Bey'in yaşadığı orijinal yapı olması, sunulacak deneyimin otantikliğini ve duygusal bağımlı güçlendirmektedir. Bu, alternatif bir mekânda yeniden inşa edilmesi mümkün olmayan bir değerdir.

Mevcut Tarihi Doku: Restorasyonu tamamlanmış tarihi bir yapının yeniden işlevlendirilmesi, yeni inşaat maliyetlerinden tasarruf sağlarken kültürel mirasın korunmasına da hizmet etmektedir.

Stratejik Konum: Konağın, Beyşehir Gölü kıyısına ve Eşrefoğlu Camii gibi önemli bir tarihi esere yakın olması, mevcut turizm rotalarına entegre olma potansiyelini artırmaktadır.

3.1.3. Fiziksel Altyapının Özellikleri

Ulaşım: Beyşehir, Konya merkeze 90 km mesafededir ve karayolu ile ulaşımı kolaydır. İlçe içi toplu taşıma araçları konak önünden geçmektedir.

Haberleşme: Bölgede sabit ve mobil internet altyapısı mevcuttur

Altyapı Hizmetleri: Yapıda elektrik, şebeke suyu ve şehir kanalizasyon bağlantısı bulunmaktadır. Doğalgaz altyapısı mevcut değildir; ısınma elektrikli sistemler veya merkezi kalorifer ile sağlanacaktır.

3.1.4. Arazinin Mülkiyet Durumu

Projenin hayata geçirileceği bina ve arazi, Kamu Arazisi üzerinde bulunan ve Konya Valiliği mülkiyetinde olan tarihi tescilli bir yapıdır. Yatırım, kamu-özel iş birliği modeli çerçevesinde, ilgili kamu kurumu ile yapılacak bir protokol kapsamında, yapının kullanım hakkının devri yoluyla gerçekleştirilecektir.

3.1.5. İnsan Kaynakları Potansiyeli

AR-GE ve Yatırım Aşaması: Konya'daki Selçuk Üniversitesi'nin ilgili bölümlerinden (Tarih, Sanat Tarihi, Kütüphanecilik, Mimarlık) akademisyen ve öğrenciler danışmanlık ve stajyer desteği sağlayabilecek potansiyele sahiptir.

İşletme Aşaması: Beyşehir'in yerel nüfusu, kütüphane görevlisi, güvenlik, temizlik personeli ve kafe çalışanı ihtiyacını karşılayabilecek yeterliliktedir. Küratör ve uzman rehber gibi nitelikli personel için Konya merkezden temin imkânı mevcuttur.

3.1.6. Teknolojik Altyapı Potansiyeli

AR-GE ve Yatırım: Dijital arşivleme, sanal tur ve interaktif sergi sistemleri gibi ihtiyaçlar, Konya'daki yazılım ve teknoloji firmaları aracılığıyla karşılanabilir.

İşletme: Bölgede yüksek hızlı fiber internet altyapısının bulunması, dijital hizmetlerin kesintisiz sunulması için yeterli potansiyeli oluşturmaktadır.

3.1.7. Bölgedeki AR-GE ve Yenilikçi Kurumlar

Selçuk Üniversitesi: Projeye akademik danışmanlık, araştırma desteği ve nitelikli insan kaynağı sağlayabilecek en önemli kurumdur.

Konya Teknokent: Dijitalleştirme ve yazılım alanlarında iş birliği potansiyeli bulunmaktadır.

Mevlâna Kalkınma Ajansı (MEVKA): Projenin fizibilitesinden tanıtımına kadar her aşamada teknik destek ve hibe programları sunabilecek kritik bir paydaştır.

Şekil 3: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Dış Mekân Görselleri

Şekil 4: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Avlu Görselleri

Şekil 5: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Mekân Görselleri

Şekil 6: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı İç Mekân Görşelleri

3.2 Üretim Teknolojisi

Aşağıdaki Tabloda (Tablo 22.), Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağında ziyaretçilerin girişten çıkışa kadar geçirdiği süreçleri gösteren bir hizmet akış şeması düzenlenmiştir.

Tablo 22: Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı Hizmet Akış Şeması

Aşama No	Hizmet Aşamaları	Hizmet ve Deneyim Detayları
1	Ziyaretçi Girişi ve Karşılama	- Girişin ücretsiz olduğunun vurgulandığı sıcak bir karşılama. - Gönüllü veya personel tarafından kısa bir oryantasyon. - Konağın kat planı, etkinlik programı ve Wifi bilgilerini içeren fiziksel/dijital broşür. - Konağın hikayesini özetleyen bir giriş panosu.
2	Süleyman Sırrı Bey ve Konağın Hikayesi (Müze Deneyimi)	- Süleyman Sırrı Bey'in kişisel eşyaları, fotoğrafları ve aile belgelerinin sergilendiği özgün bir müze rotası. - Dijital dokunmatik ekranlarla zenginleştirilmiş, nesnelerin hikayelerini derinlemesine anlatan interaktif sergiler. - Konağın mimari özellikleri ve restorasyon sürecini anlatan bilgi noktaları.
3	Zamanda Yolculuk: Anadolu Medeniyetleri Minyatür Dioramaları	- Hitit Dioraması: Konağın içinde ışıklı ve detaylı minyatür dioramalar. - Selçuklu Dioraması: Merdiven sahanlığında veya herhangi bir köşede, bir Selçuklu medresesinin avlusu veya Alaaddin Keykubad'ın av sahnesi gibi, geometrik desenlerle bezenmiş bir diorama.

		• Osmanlı Dioramaları • Bilgi Noktaları: Her dioramanın yanında, QR kod ile detaylı sesli/anlatım içeriği sunan açıklama panoları.
4	Mimari ve Sembollerle Diyalog	• Figüratif ve Geometrik Motif Avı: Konağın koridorlarında, kapı eşiklerinde ve tavan süslemelerinde, ziyaretçileri Selçuklu dönemine ait figüratif (hayvan betimlemeleri) ve geometrik motifleri (kündekari, yıldız, baklava desenleri) keşfetmeye teşvik eden interaktif bir harita/broşür. • Dokunma Noktaları: Belirlenen güvenli alanlarda, bu motiflerin 3B baskılı reproduksiyonlarının dokunularak hissedilebileceği özel bölümler.
5	Kütüphane ve Dijital Arşiv	• Konya, Beyşehir tarihi ve Anadolu medeniyetlerine odaklanan özel bir koleksiyon. • Sessiz bir okuma salonu ve çalışma masaları. • Dijital arşiv terminalleri (eski Beyşehir fotoğrafları, dijitalleştirilmiş belgeler, minyatür sanatına dair dijital sergiler). • Ücretsiz WiFi ve şarj istasyonları.
6	Açık Hava ve Sanat Etkinlikleri	• Konağın bahçesinde, Anadolu motiflerinden esinlenen modern yorumlu heykel veya enstalasyonlar. • Küçük bir sahne alanında hafta sonu akustik müzik, şiir dinletileri veya kısa tiyatro gösterileri. • Açık havada oturma alanları ve dinlenme noktaları.

7	Kafe ve Yöresel Lezzet Durağı	• Beyşehir'e özgü otlu çörek, gözleme gibi atıştırmalıkların ve Konya kahvesi gibi içeceklerin satıldığı bir kafe. • Konağa ve Anadolu medeniyetlerine özel tasarlanmış (ör. Selçuklu rozeti, minyatür baskılı ürünler) hediyelik eşya seçenekleri. • Bahçeye açılan, manzaralı bir kafe terası.
8	Geri Bildirim ve Çıkış	• Çıkışta konumlandırılmış, kullanımı kolay bir dijital geri bildirim ekranı (kiosk). • Sosyal medya paylaşım noktaları ve etiketleme için önerilen hashtag'ler (#ZamandaYolculuk, #KonyaTarihi). • Ziyaretçilere, Beyşehir'deki diğer tarihi ve doğal güzellikler için yönlendirme ve bilgilendirme.

Bu akışın sunduğu avantajlar aşağıda belirtilmiştir.

Güçlü Bir Tema ("Zamanda Yolculuk"): Konağa gelen her ziyaretçi, Süleyman Sırrı Bey'in kişisel hikayesinden, Anadolu'nun kadim medeniyetlerine uzanan tutarlı ve büyüleyici bir tematik yolculuğa çıkar.

Görsel ve Duyusal Zenginlik: Minyatür dioramalar ve mimari motifler, konağı sadece bilgi veren değil, aynı zamanda görsel olarak büyüleyen ve dokunsal deneyim sunan bir mekâna dönüştürür.

Eğitim Değeri: Ziyaretçiler, özellikle gençler ve çocuklar için, tarihi kitaplardan okumak yerine, üç boyutlu ve etkileşimli bir şekilde deneyimleme fırsatı bulur.

Markalaşma ve Farklılaşma: Bu konsept, Süleyman Sırrı Konağı'nı, sıradan bir tarihi ev müzesi olmaktan çıkarıp, benzersiz bir "kültür ve medeniyet karşılaşma noktası" haline getirir.

Paylaşılabilirlik: Dioramalar ve motifler, sosyal medya için mükemmel, estetik ve ilgi çekici görsel içerikler oluşturur, organik tanıtımı güçlendirir.

3.3 İnsan Kaynakları

Tablo 23: Beyşehir İlçesi Nüfusunun Eğitim Kademelerine Göre Durumu

Eğitim Durumu	2024	2023	2022	2021	2020
Okuma Yazma Bilmeyen	6.067	6.225	6.422	6.752	6.863
Okuma Yazma Bilen (Okul Bitirmeyen)	6.516	6.721	6.718	6.788	6.700
İlkokul	19.487	19.429	18.876	18.867	18.583
Ortaokul	11.193	11.565	11.615	11.895	11.985
Lise	14.897	14.429	13.729	13.155	12.559
Yükseköğretim	8.122	7.816	7.268	6.848	6.421
Lisansüstü	1.689	1.566	1.354	1.218	1.004

Kaynak: ("TÜİK", 2025)

Tablo 24: Beyşehir İlçesi Çalışma Çağındaki Nüfus (15-65 Yaş Arası) İstatistikleri

Yıl	Çalışma Çağındaki Nüfus	Toplam Nüfus	Çalışma Çağındaki Nüfusun Toplam Nüfus Payı (%)
2020	55.714	75.532	73,77%
2021	56.560	77.137	73,33%
2022	56.752	77.690	73,05%
2023	57.220	79.030	72,40%
2024	57.100	79.629	71,70%

Kaynak: (“TÜİK”, 2025)**Tablo 25: Beyşehir İlçesi Genç Nüfus (15-24 yaş arası) İstatistikleri**

Yıl	Genç Nüfus (15-24 Yaş)	Çalışma Çağındaki Nüfus (15-64 Yaş)	Genç Nüfusun Çalışma Çağındaki Nüfusa Oranı (%)
2020	11.365	55.714	20,40%
2021	11.641	56.560	20,58%
2022	11.649	56.752	20,52%
2023	11.450	57.220	20,01%
2024	11.508	57.100	20,15%

Kaynak: (“TÜİK”, 2025)

Tablo 26: Çalışacak Personeller ve Maaşları

Unvan	Sayı	Tahmini Brüt Aylık Maliyet (TL)	Toplam Aylık Maliyet (TL)	Toplam Yıllık Maliyet (TL)
Kurum Müdürü	1	52.011,00 TL	52.011,00 TL	624.132,00 TL
Kütüphane ve Arşiv Sorumlusu	1	33.807,15 TL	33.807,15 TL	405.685,8 TL
Danışma Görevlisi ve Rehber	2	33.807,15 TL	67.614,30 TL	811.371,60 TL
Kafe Sorumlusu	1	33.807,15 TL	33.807,15 TL	405.685,80 TL
Temizlik Personeli	2	26.005,50 TL	52.011,00 TL	624.132,00 TL
Teknisyen / IT Destek	1	13.334,00 TL	13.334,00 TL	160.008,00 TL
TOPLAM	8 Kişi		252.584,6 TL / Ay	3.031.015,20 TL / Yıl

4. FİNANSAL ANALİZ

4.1 Sabit Yatırım Tutarı

Planlanan yatırım için Arazi-Arsa, Bina-İnşaat, Makine ve Teçhizat, İthalat ve Gümrükleme Giderleri, Taşıma, Sigorta ve Montaj Giderleri, Etüt ve Proje Giderleri gibi harcama kalemlerine dikkate alınarak yatırım unsurları bu bölümde belirlenmiştir.

Tablo 27: Yatırım Unsurları

YATIRIM UNSURLARI	TL
Arsa	0,00
Etüt Proje	0,00
Makine ve Teçhizat	4.500.000,00
Mobilya ve Teşhir Elemanları	3.500.000,00
Proje ve Danışmanlık Giderleri	1.550.000,00
Taşıma, Sigorta ve Montaj	650.000,00
Yazılım ve Dijital Entegrasyon	1.500.000,00
Enstalasyon Kurulumları	2.900.000,00
Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri	1.500.000,00
Genel Giderler	150.000,00
Toplam Yatırım Tutarı	16.250.000,00

- Arsa ve Etüt Proje

Yatırım, kamuya ait ve restorasyonu tamamlanmış tescilli bir taşınmazda gerçekleştirilecektir. Bu nedenle arsa temini veya etüt proje gibi maliyet unsurları bulunmamaktadır. Kültür konağının kütüphane, sergi ve çok amaçlı salon işlevlerini yerine getirebilmesi için iç mekân düzenlemeleri, fonksiyonel alan ayrımları, sergileme altyapısı, tesisat iyileştirmeleri, iklimlendirme ve aydınlatma sistemlerinin yenilenmesi gerçekleştirilecektir. Yapının mevcut taşıyıcı sistemi korunarak mekânsal dönüşüm sağlanacaktır.

- Makine ve Teçhizat

Projede kullanılacak dijital bilgi ekranları, iklimlendirme, yangın algılama ve güvenlik sistemleri, dijital arşivleme altyapısı, sesli rehberlik sistemi ve etkileşimli sunum teknolojileri bu kalem altında değerlendirilmektedir.

- Mobilya ve Teşhir Elemanları

Kütüphane raf sistemleri, okuma masaları, sergi panoları, oturma grupları, danışma bankoları ve tematik obje vitrinleri bu bütçe kapsamında değerlendirilmektedir. Ayrıca mekân kimliğine uygun özel tasarım teşhir birimleri ve dekoratif unsurlar da yer almaktadır.

- Proje ve Danışmanlık Giderleri

Mimari uygulama projesi uyarlamaları, mühendislik kontrollük hizmetleri, sanat ve sergi küratörlüğü, grafik tasarım ve proje yönetimi hizmetleri bu kalem kapsamında ele alınmıştır.

- Taşıma, Sigorta ve Montaj

Makine, mobilya ve teşhir elemanlarının nakliyesi, sigortalanması ve kurulum işlemleri bu bütçede toplanmıştır. Maliyet, toplam ekipman giderlerinin yaklaşık %5'i oranında hesaplanmıştır.

- Yazılım ve Dijital Entegrasyon

Kütüphane yönetim sistemi, dijital katalog, ziyaretçi bilgi kiosku, web portal entegrasyonu ve enstalasyonlar bu kalem kapsamında planlanmıştır. Ayrıca tüm sistemlerin uzaktan erişilebilir, veri tabanı tabanlı bir yapıda çalışması öngörülmektedir.

- Enstalasyon Kurulumları

Sergilemede kurulacak olan enstalasyonlar için kullanılacak ışıklandırma, projeksiyon, ses sistemleri ve dijital ekran altyapısı bu kalem kapsamında yer almaktadır.

- Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri

Açılış etkinliği, basın ve medya lansmanı, afiş-broşür tasarımları, sosyal medya kampanyası ve kültür etkinlikleri tanıtım giderleri bu bütçeye dahildir. Tanıtım süreci, projenin kültürel markalaşma etkisini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

- Genel Giderler

Uygulama süresince ortaya çıkacak idari harcamalar, enerji giderleri, geçici personel maliyetleri ve ofis masrafları bu kalemde toplanmıştır.

4.2 Yatırımın Geri Dönüş Süresi

Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı, doğrudan kâr amacı gütmeyen; kültür, eğitim ve kamusal erişim işlevlerini bir arada sunan bir yapıdır. Bu nedenle yatırımın geri dönüş süresi yalnızca doğrudan gelirler üzerinden değil, aynı zamanda kültürel, turistik ve sosyal getiriler üzerinden değerlendirilmelidir.

Yapı, temel olarak kütüphane işleviyle hizmet verecek; bunun yanında sürekli sergi alanı, geçici etkinlik bölümleri ve kafeterya işletmesi ile sürdürülebilir bir işletme modeli oluşturacaktır.

4.2.1. İşletme Modeli

Yapı, Konya Valiliği veya yerel yönetim gözetiminde işletilecek olup, gelir modeli üç ana başlıkta toplanmaktadır:

Tablo 28: Yıllık İşletme Gelir Kalemleri

Gelir Kalemi	Yıllık Tahmini Gelir (TL)
Kafeterya İşletmesi	4.750.000,00
Etkinlik ve Atölye Kullanımları	5.000.000,00
Yıllık Toplam Gelir	9.750.000,00

Yapı, kâr amacı gütmeyen kamusal bir tesis olarak planlandığından, kütüphane ve sergi alanı ziyaretlerinden ücret alınmayacaktır. Bu durum, kültürel erişimi güçlendiren bir unsur olarak değerlendirilmiş, gelir modeli yalnızca destekleyici hizmet alanlarına dayandırılmıştır. Bu şekilde yıllık işletme gelirinde en önemli kalem, etkinlik ve atölye için mekân kiralama ve kafeterya işletmesi olarak beklenmektedir. Bunlara ek olarak proje kapsamında kültürel faaliyetlere destek verecek sponsorluk ve fon gelirleri de gelir kalemi olarak belirlenmiştir.

Tüm gelir kalemleri Yıllık İşletme Geliri Tablosunda özetlenmiş olup, tesisin yıllık toplam gelirinin yaklaşık **4.650.000,00 TL** düzeyinde olacağı öngörülmektedir. Elde edilen gelir, yapının sürdürülebilir işletme giderlerinin karşılanması ve kültürel faaliyetlerin sürekliliğinin sağlanması açısından önemli bir kaynak oluşturacaktır.

4.2.2. İşletme Giderleri

Tablo 29: Yıllık İşletme Gider Kalemleri

Gider Kalemi	Yıllık Tahmini Gider (TL)
Personel Giderleri	3.031.015,20
Enerji ve Bakım	1.000.000,00
Tanıtım ve Etkinlik Organizasyonları	2.500.000,00
Genel İdari Giderler	300.000,00
Beklenebilecek Farklar	500.000,00
Yıllık Tahmini Toplam Gider	7.331.015,2

Planlanan yatırımın yıllık işletme giderleri **Tablo 29’da** sunulmuştur. Tesis, kâr amacı gütmeyen bir kültür ve kütüphane kompleksi olarak planlandığından, giderlerin büyük bölümü personel, enerji ve bakım kalemlerinden oluşmaktadır.

4.2.3. Geri Dönüş Süresi

Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı projesi, doğrudan gelir getirici bir ticari yatırım değil; kültürel sürdürülebilirliği ve bilgiye erişimi destekleyen kamu yararı odaklı bir sosyal yatırım

olarak tasarlanmıştır. Bu nedenle yatırımın geri dönüşü, yalnızca finansal gelir üzerinden değil; kültürel, sosyal ve turistik etkiler üzerinden de değerlendirilmektedir.

Projenin işletme modeli üç ana bileşen üzerine kuruludur:

- **Kütüphane hizmeti** (ücretsiz ve kamuya açık),
- **Sergi ve etkinlik alanları** (kültürel paylaşım odaklı),
- **Kafeterya işletmesi ve atölye faaliyetleri** (sürdürülebilir gelir yaratımı).

Bununla birlikte, yatırım dolaylı geri dönüş etkisi çok daha geniştir. Proje;

- Beyşehir ilçesinde kültür turizmi hareketliliğini artıracak,
- Yerel üreticilere ve çevredeki esnafa ekonomik katkı sağlayacak,
- Konya'nın UNESCO Öğrenen Şehirler Ağı vizyonu ile uyumlu olarak yaşam boyu öğrenme ekosistemine güç katacaktır.

Bu yönleriyle Süleyman Sırrı Koydemir Kültür Konağı, yalnızca mali değil, toplumsal ve kültürel getiri sağlayan uzun vadeli bir yatırım olarak değerlendirilmektedir. Projenin tam geri ödeme süresinin yaklaşık **7 (7,34) yıl** olduğu tespit edilmiştir.

5. ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ

5.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Durumu

5996 sayılı Kanun ve “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” kapsamında değerlendirildiğinde, Süleyman Sırrı Koydemir Konağı’nın restorasyon ve işletme süreci “ÇED Gerekli Değildir” kapsamındadır.

Gerekçeler:

Proje, yeni bir inşaat faaliyeti değil, mevcut tarihi bir yapının restorasyonu ve kültürel amaçlı işlevlendirilmesidir.

Faaliyet, sanayi veya ağır üretim içermemekte olup, kültür ve hizmet sektörü kapsamında yer almaktadır.

Proje kapsamında oluşacak atıklar (kafe işletmesi hariç) evsel nitelikte olup, belediyenin mevcut atık yönetim sistemi ile bertaraf edilebilecektir. Kafe işletmesinden kaynaklanan atıklar ise "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği" ve "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında yönetilecektir.

Bununla birlikte, projenin sürdürülebilirliği ve çevreye olan olumlu katkısını artırmak amacıyla aşağıdaki gönüllü uygulamalar planlanmaktadır:

Enerji verimliliği yüksek LED aydınlatma sistemlerinin kullanılması.

Su tasarruflu armatürlerin tercih edilmesi.

Mümkün olduğunca yerel ve sürdürülebilir malzemelerin kullanılması.

Kafe işletmesinde tek kullanımlık plastik ürünlerin minimize edilmesi, yerel üreticilerden tedarikin teşvik edilmesi.

5.2. Sosyal Etki Analizi

5.2.1. Kadınlar Üzerindeki Etkiler:

İstihdam: Özellikle danışma görevlisi, rehberlik, kafe personeli ve kütüphane sorumluluğu gibi pozisyonlarda kadın istihdamına öncelik verilmesi planlanmaktadır.

Girişimcilik: Kafe işletmesinde ve hediyelik eşya satışında yerel kadın kooperatifleri ve girişimcilerle iş birliği yapılarak, kadınların ekonomik hayata katılımı desteklenecektir.

Sosyal Etkileşim: Konağın düzenleyeceği atölye ve etkinlikler, kadınlar için yeni bir sosyal etkileşim ve öğrenme ortamı yaratacaktır.

5.2.2.Gençler ve Çocuklar Üzerindeki Etkiler:

Eğitim ve Kariyer: Konağın interaktif ve eğitici içeriği, gençlerin ve çocukların tarih, kültür ve sanat alanlarına olan ilgisini canlandıracaktır. Ayrıca staj ve gönüllülük programları ile gençlere iş deneyimi kazandırma fırsatı sunulacaktır.

Kültürel Kimlik: Minyatür dioramalar ve etkileşimli sergiler aracılığıyla, genç nesillere Anadolu medeniyetleri ve yerel tarih sevdilerek aktarılacak, kültürel kimlik bilinci güçlendirilecektir.

5.2.3.Yaşlılar Üzerindeki Etkiler:

Sosyal Dışlanma ile Mücadele: Konağın kütüphanesi ve kafesi, yaşlı bireyler için huzurlu bir sosyalleşme ve topluma dahil olma mekânı işlevi görecektir.

Nesiller Arası Diyalog: "Sözlü Tarih" projeleri gibi etkinliklerle yaşlıların deneyim ve hatıralarını genç nesillerle paylaşabileceği bir köprü kurulacaktır.

5.2.4.Yerel Toplum Üzerindeki Genel Etkiler:

Yerel Kimlik ve Aidiyetin Güçlenmesi: Süleyman Sırrı Bey gibi yerel bir şahsiyetin ve Beyşehir'in hikayesinin merkeze alınması, yerel halkta gurur ve aidiyet duygusunu pekiştirecektir.

Kültürel Mirasın Korunması: Tarihi bir konağın yaşatılarak toplum hizmetine sunulması, somut olmayan kültürel mirasın korunmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlayacaktır.

Yerel Ekonomiye Canlılık: Artan ziyaretçi trafiği, Beyşehir'deki konaklama, yeme-içme ve ulaşım sektörlerini olumlu etkileyecek, yerel ekonomiye katkıda bulunacaktır.

Süleyman Sırrı Koydemir Konağı projesi, çevresel açıdan herhangi bir olumsuz etki yaratma potansiyeli taşımamakta; aksine, sosyal açıdan toplumun tüm kesimlerine yönelik kapsayıcı, birleştirici ve güçlendirici önemli faydalar sağlaması beklenmektedir. Proje, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ile uyumlu bir şekilde tasarlanmıştır.

Çalışma konusu yatırımın çevresel etki değerlendirmesine tabi olup olmadığı konusunda bilgilendirme bu bölümde yapılacaktır.

Söz konusu yatırımın toplumsal gruplar (kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı vb.) üzerinde oluşturacağı parasallaştırılamayan olumlu veya olumsuz sosyal etkilere bu bölümde yer verilecektir.

6. KAYNAKÇA

- Akit Aşık, N. (t.y.). Yaratıcı Turizm. *The Journal of International Social Research*, 7(31).
www.sosyalarastirmalar.com
- Aydın, B. H. K., Öztürk, B., Buyruk, İ., Kiymaz, M. N. ve Akdoğan, M. C. (2025). Konya ilinin çok kültürlü yapısı ve turizmin mekânsal örgütlenmesi: Mevlana örneği. *Bozok Journal of Engineering and Architecture*, 4(1), 1-31. [doi:10.70700/bjea.1625141](https://doi.org/10.70700/bjea.1625141)
- Bandeoğlu, Z. (2016). *Türkiye’de Kültür Turizmi Potansiyeli Üzerine Bir Değerlendirme*. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 155-168.
- Batmaz, N. Y. ve Biçici, G. (2021). Türkiye’de Somut Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Bir Alan Araştırması: Kırıkkale-Delice Örneği. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 4(1), 97-110. [doi:10.33712/mana.827589](https://doi.org/10.33712/mana.827589)
- Baykan, E. (2007). Kültür Turizmi ve Turizmin Kültürel Varlıklar Üzerindeki Etkileri. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, (2), 30-49.
- Circle, N. (t.y.). Nova Circle—No Bad Recommendations. *Nova Circle*.
<https://www.novacircle.com>
- Çavuş, M. N. (2025). Turizmin Gelişmesinde Kütüphanelerin Rolü Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Kültürel Miras Araştırmaları*, 6(1), 43-51.
[doi:10.59127/kulmira.1669121](https://doi.org/10.59127/kulmira.1669121)
- Daily Sabah. (2023). <https://www.dailysabah.com/> adresinden erişildi.
- Emekli, G. (2006). *Coğrafya, Kültür ve Turizm: Kültürel Turizm Ege Coğrafya Dergisi*, 15(1-2), 51-59.
- Gelbman, A. ve Timothy, D. J. (2010). From hostile boundaries to tourist attractions. *Current Issues in Tourism*, 13(3), 239-259. [doi:10.1080/13683500903033278](https://doi.org/10.1080/13683500903033278)

- Huh, J. (2002). *Tourist satisfaction with cultural/heritage sites: The Virginia Historic Triangle*. (PhD Thesis). <https://vtechworks.lib.vt.edu/items/74e628c9-e063-4f5e-a80b-2a58388687e5>
- IFLA Library Map of the World. (T.y.). <https://librarymap.ifla.org/>
- Kahraman, A. S. (2019). *Kültür Turizmi-Yerel Ekonomik Kalkınma İlişkisi, Beypazarı ve Safranbolu Örnekleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi.
- Kalkan, F. (2022). *Kültür Turizmine Katılan Turistlerin Seyahat Motivasyonlarının Tekrar Ziyaret Etme Niyetine Etkisi: Şeb-i Arûs Örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Lee, T.-H. ve Crompton, J. (1992). Measuring novelty seeking in tourism. *Annals of Tourism Research*, 19(4), 732-751. [doi:10.1016/0160-7383\(92\)90064-V](https://doi.org/10.1016/0160-7383(92)90064-V)
- Li, Y. ve Liu, X. (2017). “Library + Tourism” : A New Direction for the Sustainable Development of Libraries. <https://repository.ifla.org/handle/20.500.14598/6678>
- Pekin, F. (2011). *Çözüm: Kültür turizmi; turizm ve kültür politikaları*. İletişim yayınları Başvuru dizisi (1. baskı). Çağaloğlu, İstanbul: İletişim.
- Poria, Y., Butler, R. ve Airey, D. (2003). The core of heritage tourism. *Annals of Tourism Research*, 30(1), 238-254. [doi:10.1016/S0160-7383\(02\)00064-6](https://doi.org/10.1016/S0160-7383(02)00064-6)
- Reisinger, Y. (1994). Tourist—Host Contact as a Part of Cultural Tourism. *World Leisure & Recreation*, 36(2), 24-28. [doi:10.1080/10261133.1994.9673910](https://doi.org/10.1080/10261133.1994.9673910)
- Richards, G. (2001). *Cultural attractions and European tourism*. Cabi.
- Richards, G. (2007). *Cultural tourism: Global and local perspectives*. Psychology Press.
- Richards, G. (2021). Chapter 1: Cultural tourism as a dynamic social practice. <https://www.elgaronline.com/monochap/9781789905434.00006.xml>

- Simmons, D. G. (1994). Community participation in tourism planning. *Tourism management*, 15(2), 98-108.
- Smith, T. E. (2009). *What is contemporary art?* University of Chicago Press.
- Spentza, E. ve Kyriakaki, A. (2013). *The Role Of Libraries In The Tourism Development: The Case Of Koraes Library On Chios Island, Greece*
- Taylor, J. P. (2001). Authenticity and sincerity in tourism. *Annals of tourism research*, 28(1), 7-26.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2024). <https://www.ktb.gov.tr/>
- T.C. Üsküdar Belediyesi. (2024). <https://www.uskudar.bel.tr/tr>
- Temel, M. Y. (2025). *Kentlerde Kültür ve Turizm Rotası Oluşumu: Erzurum Örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi.
- The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2025). <https://www.oecd.org/>
- Tosic, V. ve Lazarevic, S. (2010). The role of libraries in the development of cultural tourism with special emphasis to the Bibliotheca Alexandria in Egypt. *UTMS Journal of Economics*, 1(2), 107-114.
- TÜİK. (2024). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). <https://www.tuik.gov.tr/>
- TÜİK. (2025). <https://www.tuik.gov.tr/>
- Uçak, R. (2025). *Kültür Turizmi Kapsamında Çağdaş Sanat Müzelerinin Değerlendirilmesi: İstanbul Örneği*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi.
- UNESCO. (2023). UNESCO Global Network of Learning Cities. <https://www.uil.unesco.org/en/learning-cities>.
- Whitman, J. R. (2003). Libraries and tourism. *UNESCO Network of Associated Libraries*. Accessed April, 4, 2013.

World Tourism Organization (UNWTO) (Ed.). (2019). *Recommendations on Sustainable Development of Indigenous Tourism*. World Tourism Organization (UNWTO). [doi:10.18111/9789284421299](https://doi.org/10.18111/9789284421299)

World Tourism Organization (UNWTO) (Ed.). (2020). *Framework Convention on Tourism Ethics*. World Tourism Organization (UNWTO). [doi:10.18111/9789284421671](https://doi.org/10.18111/9789284421671)

World Tourism Organization (UNWTO) (Ed.). (2021). *UNWTO Inclusive Recovery Guide – Sociocultural Impacts of Covid-19, Issue 2: Cultural Tourism*. World Tourism Organization (UNWTO). [doi:10.18111/9789284422579](https://doi.org/10.18111/9789284422579)

İthal Makine / Teçhizat Adı	Miktarı	Birimi (Adet, kg, m³ vb.)	F.O.B. Birim Fiyatı (\$)	Birim Maliyeti (KDV Hariç, TL)	Toplam Maliyeti (KDV Hariç, TL)	İlgili Olduğu Faaliyet Adı

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Adres: Konevi Mh. Feritpaşa Cd. No:18 Meram/Konya/Türkiye 42040

Telefon : +90 332 236 32 90

E-Posta: bilgi@mevka.org.tr

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz